

ذائقۃ الموت

مرنے سے پہلے کیا کرنا چاہیئے

မသေခင်တာလုပ်သင့်လဲ

မိန်းမာမြို့ရှိ ဂူသုလ်တီအိတ် သင်္ချိုင်းတော်

ပြန်ဆိုရေးသားသူ

မော်လာနာ ဟာပိင် မဟာမွန်အလီဟူဝိုင်န့်ဆွာဟိပ်

“နှုတ်ခွန်းဆက်သ ကျေးဇူးဆပ်”

الحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى اما بعد!
 فاعوذ بالله من الشيطان الرجيم، بسم الله الرحمن الرحيم، كل
 نفس ذائقة الموت ثم الينا ترجعون. سبحان ربك رب العزت
 عما يصفون وسلام على المرسلين، والحمد لله رب العلمين.

ကျေးဇူးသိတတ်သူက ကျေးဇူးတင်တာဟာ
 လေးနက်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်တတ်ရင် ကျေးဇူးရှင်နဲ့ ပိုပြီး
 နီးစပ်လာနိုင်ပါတယ်။ နီးစပ်လေလေ အကျိုးရှိလေပဲ။

ကျေးဇူးများအနက် အကြီးဆုံးကျေးဇူးက အလ္လာဟ်
 ဟုသအားလာက သက်မဲ့မှသက်ရှိကို ထုတ်တော်မူတယ်။
 အဲဒီလိုပဲ သက်ရှိမှသက်မဲ့ကို ထုတ်တော်မူတယ်။

အလ္လာဟုသအားလာက အဖန်ဆင်းခံ သက်ရှိ

သတ္တဝါအားလုံးအတွက် တစ်ပြေးညီ ရှင်ခြင်း၊ သေခြင်းကို ဖန်ဆင်းထားတော်မူတယ်။

ကိုယ့်အသက် အခြားသူကိုပေးပြီး သေလို့မရသလို အခြားသူကလည်း ကိုယ့်အတွက် အသက်ပေးပြီး သေလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အစားကို ဖလှယ်လို့မရတဲ့ အရာ မို့လို့ပါပဲ။ ဒါ့အပြင် အားလုံးက ကိုယ့်စီ အသက်တစ်ချောင်း စီပဲ ရထားလို့ပါပဲ။ စဉ်းစားကြည့်ရင် လောကီရဲ့အရာမှန်သမျှ ဟာ ကွဲလွဲတာတွေ့ရမယ်။ ဥပမာ- ဘာသာ၊ သာသနာ၊ အယူဝါဒ၊ ကိုးကွယ်မှု၊ ယဉ်ကျေးမှုလေ့ စတာတွေမှာ ကမ္ဘာ့ လူသားဟာ ကွဲပြားခြားမှုတွေ ရှိနေပါတယ်။ အရာရာတိုင်းမှာ ကွဲပြားခြားနားခြင်း ရှိနေပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အဖန်ဆင်းခံအားလုံးက ရှင်ခြင်းနဲ့သေခြင်း ကို ငြင်းဆန်ခြင်းမရှိကြဘဲ တစ်ပြေးညီ လက်ခံယုံကြည်ကြပါ တယ်။ ရှင်လာရတဲ့ နေ့တစ်နေ့ရှိသလို သေရမယ့်နေ့တစ်နေ့ လည်း ရှိတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုမှ ကွဲလွဲခြင်းလုံးဝမရှိပါ။

ကမ္ဘာဦးမှစ၍ ကမ္ဘာပျက်မယ့်နေ့အထိ သက်ရှိမှန်သမျှ မှာ မတူ ကွဲပြားခြားနားခြင်းမရှိဘဲ တူညီနေကြတယ်။ တစ်ချို့ က ဖန်ဆင်းတဲ့ အလ္လာဟုသအားလာကို မမြင်မတွေ့ရလို့ လက်မခံမယုံကြည်ဘူးလို့ ပြောကြသူရှိသလို အချို့ကလည်း ယုံကြည်လက်ခံထားကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သေခြင်းတရားကျတော့ မတွေ့မမြင်ဘဲနဲ့ လည်း လက်ခံယုံကြည်ထားကြတာဟာ အံ့ဩရုံမက စဉ်းစားစရာပါ။

နေနဲ့ညမခွဲခြား၊ အဖြူနဲ့အမည်း မကွဲပြား၊ ကလေးနဲ့ လူကြီး မထောက်ထား၊ သူဌေးနဲ့ဆင်းရဲသား မသနားတာကတော့ လမင်းနဲ့နေမင်းပမာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသလို အချိန်တန်ရင် အတိအကျ သေမင်းတမန် ရောက်လို့လာမယ်ဆိုတာ ဒွိဟသံသယဖြစ်စရာ မလိုပါ။

ဒါနဲ့ပဲ “မသေခင် ဘာလုပ်သင့်လဲ” ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ စာအုပ်ကို ရေးသားတင်ပြအပ်ပါတယ်။

အလ်လာဟုသအားလာ နှစ်ဘဝအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေတော်မူပါစေ။ (အာမီးနီ)

“ယနေ့ဟာ သင့်ဘဝမှာ တဖန် ဘယ်တော့မှ ပြန်မလာပါ”

သင့်ဘဝမှာ ယနေ့ဟာ တဖန် ဘယ်တော့မှပြန်မလာဘူးဆိုတာ သိပါတယ်။ ဒါလည်းပဲ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ ပေါ့ပေါ့ဆဆနေနေတာ အသင့်ကို အံ့ဩပါတယ်။

ဒီနေ့မှာ အသင့်အတွက် အသင်တတ်နိုင်သလောက်

ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုလုပ်လိုက်ပါလို့ ကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးက ဆော်သြပါတယ်။

‘အို- ကောင်းမှုပြုလိုသူ၊ အသင့်အတွက် အသင့်ဆက်လက်၍ ပို၍တိုး၍ ကောင်းမှုပွားခြင်းဟာ မင်္ဂလာတစ်ပါးပါ’လို့ ကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးက နေ့စဉ်သတင်းပါးပါတယ်။

‘အို- မကောင်းမှုဒုစရိုက် ကျူးလွန်လိုသူများ၊ အသင့်ဒုစရိုက်မကျူးလွန်လေနဲ့တော့၊ အသင့်အတွက် အသင့်ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း လမ်းတွေ မရှာလေနဲ့တော့။ တော်ပြီ၊ ရပ်တန်းကရပ်တော့’လို့ နေ့တိုင်း အခြားကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးကလည်း သတိပေးနေပါတယ်။

‘အို- အလ္လာဟုသအားလာ၊ ယနေ့ အလ္လာဟ်ရဲ့လမ်းတော်မှာ လှူဒါန်းသုံးစွဲသူကို သူရဲ့ကောင်းမှုအစား ပေးသနားတော်မူပါ’လို့ ကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးက အသနားခံတောင်းခံနေပါတယ်။

‘အို- ဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ်၊ ယနေ့ အလ္လာဟ်ရဲ့လမ်းတော်မှာ မသုံးစွဲဘဲ၊ စေးနဲတွန့်တိုနေသူရဲ့ ဥစ္စာပစ္စည်းတွေကို ဖျက်ဆီးပစ်၍ ဆုံးရှုံးအောင် ပြုလုပ်တော်မူပါ’လို့ အခြားကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးက ကျိန်ဆဲနေကြောင်း ဟဒီးစ်တော်မှာ လာရှိပါတယ်။

လူသားတွေဟာ မသေခင်လေးမှာ မျှော်လင့်ချက်ကလေးနဲ့ အလုပ်လုပ်နေကြတယ်။ “ဘာလုပ်သင့်လဲ” ဆိုတဲ့ မေးခွန်းက လူသားအားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်နေပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မကြာခဏမေးသင့်တဲ့ မေးခွန်းတွေထဲက အရေးကြီးဆုံး မေးခွန်းပါပဲ။

ဘဝအရည်အသွေး မြင့်မားလိုသူတိုင်း ဘဝရဲ့ စာမေးပွဲမေးခွန်းတွေကို အားပါးတရ၊ တက်တက်ကြွကြွ၊ ထက်ထက်မြက်မြက်၊ ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်နဲ့ ရင်ဆိုင်နိုင်ရပါမယ်။ ဘဝအရည်အသွေးကို ထိပ်တန်းအကျဆုံး မြှင့်တင်ပေးမယ့် မေးခွန်းထဲက အချက်အချာအကျဆုံး မေးခွန်းကတော့ “မသေခင် ဘာလုပ်သင့်လဲ”။

“သိရအခက်ဆုံး၊ တွေးရအနက်ဆုံး”

မနက်ဖြန် ဘယ်သူ၊ ဘယ်ဒေသ၊ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နေရာမှာ ဘာဖြစ်မလဲဆိုတာ ‘သိရအခက်ဆုံး၊ တွေးရအနက်ဆုံး’ ပါပဲ။

အဲဒီလိုပဲ ကြုံတွေ့ရမယ့် ပြဿနာကြီးဟာ ဘယ်သူ ဘယ်နေရာရောက်လို့ ဘယ်အချိန်အခါမှာ ဘယ်လိုသေမလဲဆိုတာ ‘သိရအခက်ဆုံး၊ တွေးရအနက်ဆုံး’ ပါပဲ။

“မိုးလင်းလို့ မိုးချုပ်ကိုမမျှော်နဲ့၊ မိုးချုပ်လို့ မိုးလင်းကိုမစောင့်နဲ့”

တစ်ချိန်တစ်ခါက နဗီတမန်တော်ဟာ အိမ်နူအုမရ်
(^{4:38}) သခင်ရဲ့ ပခုံးပေါ်လက်တင်ကာ-

‘အို- အိမ်နူအုမရ်၊ အသင်ဟာ နံနက်မိုးလင်းခဲ့လို့
ညနေမိုးချုပ်မှာကို အားထားမမျှော်လင့်နေနဲ့။

ဒီအတိုင်းပဲ ညနေမိုးချုပ်ခဲ့လို့ နံနက်မိုးလင်းမှာကို
စောင့်မျှော်မနေနဲ့။

ဒွန္နယာမှာ သူစိမ်းတရံအဖြစ်မက ခရီးသည်လိုနေပါ’
လို့လည်း မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

ပြီးတော့ တစ်ဆက်တည်း ‘အသင်ကျန်းမာနေတဲ့
အခါ မကျန်းမာမယ့်ကာလအတွက် တင်ကြို ပို၍ ကောင်းမှု
ကုသိုလ် ရှာဖွေစုဆောင်းထားပါ။ ကျန်းမာစဉ်က ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့
ကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို မကျန်းမာတဲ့အခါ ရရှိပါမယ်။

အဲဒီလိုပဲ သေပြီးနောက် အကျိုးအမြတ်ရရှိရေး
အတွက် အသင်မသေခင် ကောင်းမှုအစုစုကို ရှာဖွေစုဆောင်း
ထားပါ’လို့ မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

(မိရ်ကားသ်ကျမ်း)

“ဘဝဆိုတာ မိုးရေပမာ”

အလ္လာဟုသအားလာက ရေကို မိုးကောင်းကင်ကနေ ရွာသွန်းစေတော်မူပါတယ်။ တဖန် ဒီမိုးရေနဲ့ မြေကြီးထဲကနေ သစ်ပင်ငယ်များ ပေါက်ရောက်စေတယ်။ ပြီးနောက် သစ်ပင်ငယ်များဟာ ခြောက်သွေ့ကြေမွသွားကြတယ်။ လေတိုက်ခိုက်လာတဲ့အခါ သစ်ပင်ငယ်တွေ လွင့်စင်သွားကြတယ်။ ပျက်စီးပျောက်ကွယ်သွားကုန်တယ်။

‘အို- နဗီတမန်တော်၊ အသင် လူသားတွေကို ဘဝဆိုတာ မိုးရေနဲ့တူကြောင်း ရှင်းလင်းပြပါ’လို့ အလ္လာဟုသအားလာက ဥမင်လို့ဏ်ခေါင်းကဏ္ဍ၊ အစောင်-၁၅၊ အာယသ်တော်- ၄၅-၄၆မှာ “ဘဝဆိုတာ မိုးရေပမာ”ပဲလို့ မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

မသေခင် စိတ်ချမ်းသာစွာ နေသွားချင်တာ လူတိုင်းရဲ့ ဆန္ဒပါ။ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့၊ တစ်ချိန်ထက်တစ်ချိန် ပိုပြီး စိတ်ချမ်းသာရာရမည့် ဘဝမျိုးကို လူတိုင်း ပိုင်ဆိုင်ချင်ကြပါတယ်။

သေခြင်းတရားက ကိုယ်နဲ့အဝေးကြီးပဲလို့ သဘောထားရင် သတိသံဝေဂ နောင်တတရားရဖို့ရာ အားနည်းသွားမှာပေါ့။ နောင်တတရားအားနည်းလာရင် လူတိုင်း မလုပ်မဖြစ်လုပ်ရမယ့် လုပ်ငန်းတွေ ခြေလှမ်းကျသွားလိမ့်မယ်။ အမြဲမမေ့

သင့်တဲ့ လုပ်ငန်းပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ သတိရမှ လုပ်ရမယ့်အလုပ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သေခြင်းတရားက ဘယ် အချိန်ရောက်လာမလဲ၊ ကိုယ့်ဘက်က သေဖို့ အဆင်သင့်ပဲလို့ ကြွေးကြော်နိုင်ဖို့ သေခြင်းတရားကို ကြိုတင်လက်ခံထားပြီး တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် သေဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်စေမယ့် အလုပ်တွေ ကို မမေ့မလျော့ ပြုလုပ်အားထုတ်ရပါမယ်။

အသက်ကြီးမှပဲ တရားအားထုတ်မယ်။ အသက်ငယ် တုန်းတော့ အားမထုတ်သေးဘူး။ လောကီအာရုံ၊ ကာမ ဂုဏ်ချမ်းသာမှုတွေနဲ့ပဲ ပျော်ပျော်ပါးပါးကြီး နေလိုက်ဦးမယ်ဆို တဲ့ အယူအဆရှိသူတွေဟာ အသက်ကြီးတဲ့အထိ မိမိမနေရဘဲ အသက်ငယ်တုန်းများ သေဆုံးသွားကြမယ်ဆိုရင် ကိုယ်ကျိုး နည်းသွားကြလိမ့်မယ်။

တကယ်တော့ တရားအလုပ် အားထုတ်တယ်ဆိုတာ အသက်ငယ်တုန်းမှာ ပိုပြီး အားထုတ်လို့ကောင်းတာပါ။ အသက်ကြီးသွားပြီဆိုရင် ကိုယ်အား၊ ဉာဏ်အား၊ စိတ် စွမ်းအားတွေ ကုန်ခမ်းသွားပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ထင်သလောက် စိတ်ရှိသလောက် တရားအားထုတ်လို့ မဖြစ်တော့ပါဘူး။ စိတ် ရှိသလောက်ဆိုပေမယ့် စိတ်လည်းမရှိတော့ပါဘူး။ တရား အားထုတ်ချင်တဲ့စိတ်တော့ ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်ခန္ဓာက မလိုက်နိုင်လို့ သိပ်အားမထုတ်နိုင်တော့ဘူးလို့ ပြောတက်ကြ တယ်။ အမှန်တော့ အိန္ဒြေဆယ်ဖို့သက်သက်ပြောတာပါ။

တကယ်တော့ စိတ်ကိုမရှိတော့တဲ့အတွက်ကြောင့်ပဲ။ ကြိုတင် ပြင်ဆင်မထားသူအတွက် သေပေါက်သေဝကျမှ ရတဲ့ နောင်တဟာ ဘာမှသုံးလို့မရတော့ပါဘူး။ ဒါ့ကြောင့် “မသေ ခင် ဘာလုပ်သင့်လဲ”။

“အပြောတစ်မျိုး၊ အလုပ်တစ်မျိုး လူလေးမျိုး”

လူတွေဟာ အချက်လေးချက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပါးစပ် အပြောနဲ့ အင်မတန် တူညီကြတယ်။ အလုပ်ကျတော့ တလွဲ တချော်စီပါပဲ။

၁။ တစ်ချို့က အလုပ်လုပ်တာ လူလွတ် (စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့) ဘောင်အပြင်ရောက်သူတွေလိုပဲ။

ဒါပေမယ့် ပါးစပ်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အလွှာ ဟုသအားလာရဲ့ ဗန္ဓုတ်ကျေးကျွန်တွေပါလို့ အပြောနဲ့ကျက်စား နေကြတဲ့ ပထမဦးဆုံး တလွဲတချော်အုပ်စုပေါ့။

၂။ တစ်ချို့က လက်ဝယ် တစ်စုံတစ်ရာ ပိုင်ဆိုင်မထား ဘဲ သူတို့မှာ လုံးဝ စိတ်အေးချမ်းတည်ငြိမ်၊ ချမ်းသာမှုဆိုတာ လုံးဝမရှိဘူး။

ဒါပေမယ့် (သူတော်ကောင်းအဖြစ် မြင်နေသယောင်

ရှိအောင်)တို့ရဲ့ ရိုစီရိုကွာဟာ အလွှာဟဲ့ရဲ့တာဝန်ပဲလို့ ပြောကြတယ်။ ရင်ထဲမအေး ကိုယ့်ကိုယ်ကို စိတ်မချ၊ ပူပန်၊ သောကပင်လယ်ဝေနေတဲ့ ဒုတိယ တလွဲတချော်အုပ်စုပေါ့။

၃။ တစ်ချို့က အာခိရသ်တမလွန်ဘဝဟာ ဒွန္နယာထက် မြင့်မြတ်ပါတယ်တဲ့။ တကယ်လက်တွေ့ကျတော့ လောကီဘဝအတွက်ပဲ အချိန်ရှိသေရွေ့ ဥစ္စာပစ္စည်းရှာဖွေစုဆောင်းဖို့အတွက် နစ်မွန်းနေကြတယ်။ အာခိရသ်နဲ့ ဘာမှ မသက်ဆိုင်သလိုနဲ့ တလွဲတချော်ရဲ့ တတိယအုပ်စုပေါ့။

၄။ တစ်ချို့ကျတော့လည်း ဘယ်တော့မှ မသေမယ့်ပုံစံပဲ၊ ဒါပေမယ့် အပြောကတော့ ဟုတ်နိုးနိုးနဲ့ ဒို့ဟာ တစ်နေ့တကယ်သေကြမယ့် သူတွေပါတဲ့။ ယုံလွယ် နားကြားကောင်းအောင် ဖြီးကြတဲ့ စတုတ္ထတလွဲတချော်အုပ်စုလို့ ရှုကီးက်ဘင်န် အိမ်ရာဟီးမ်သခင်က ဖော်ညွှန်းခဲ့ပါတယ်။

“မင်္ဂလာအဂ္ဂိဆုံး အကျိုးအဂ္ဂိဆုံး ကျက်သရေအဂ္ဂိဆုံး”

သေခြင်းတရားအကြောင်း ပြောတာ မင်္ဂလာမရှိဘူးလို့ တစ်ချို့ယူဆကြတယ်။ ဒါဟာ တက်တက်စင်မှားတဲ့ အယူအဆပါပဲ။ သေခြင်းတရားအကြောင်း ပြောဆိုတာ၊ သေခြင်းတရားအကြောင်း တွေးတောတာဟာ လောကမှာ အကျိုး

အရှိဆုံး၊ မင်္ဂလာအရှိဆုံး၊ ကျက်သရေအရှိဆုံးပါပဲ။

ဘာလို့လဲဆိုတော့ သေခြင်းတရားကို အမှတ်မထင် သတိရနေမှသာ “မသေခင် ဘာလုပ်သင့်လဲ” အခိုက်အတန့် ကာလလေးကို လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်တွေနဲ့ တန်ဖိုး ရှိရှိ အသုံးချသွားနိုင်မှာ ဖြစ်လို့ပါ။

“ရွှေပြားပေါ်က ရွှေခကား”

၁။ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

၂။ ‘သင်က္ကဒီရ် နဖူးစာဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ယုံကြည်ပါတယ်’ တဲ့။ တဖန် ‘ဘာကြောင့် သောကများနေရတာလဲ’ လို့ အံ့သြပါရဲ့။

၃။ ‘ရိုဇီရိုက္ခာရဲ့တာဝန် အလွှာဟ်ကယူထားတာလို့ ယုံကြည် ပါတယ်’တဲ့။ တဖန် ‘လိုတာထက်ပိုပြီး မလိုအပ်တဲ့ကြိုးပမ်း မှုတွေ ဘာကြောင့်လုပ်နေရတာလဲ’လို့ အံ့သြပါရဲ့။

၄။ ‘သေချိန်မသိရတာ အမှန်ပဲလို့ လက်ခံပါတယ်’တဲ့။ တဖန် ‘ဘယ်လိုပျော်ပါးနေတာလဲ’ဆိုတာ အံ့သြပါရဲ့။

၅။ ကမ္ဘာ့တရားစီရင်မယ့်နေ့မှာ စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း ခံရမယ် ဆိုတာ မလွဲမသွေပါပဲ’တဲ့။ တဖန် ‘ဘယ်လိုပေါ့ပေါ့ဆဆ နေတာလဲ’လို့ အံ့သြပါရဲ့။

၆။ ‘လောကနှင့် လောကရဲ့ အပြောင်းအလဲတွေ နေ့စဉ်နဲ့ အမျှ ဖြစ်နေတာကို သဘောပေါက်ပါတယ်’တဲ့။ တဖန် ဘာလို့ စိတ်အေးတည်ငြိမ်စွာနဲ့နေတာ အံ့သြပါရဲ့။

၇။ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ

ဒီရွှေပြားများနဲ့ ဒီရွှေစကားဟာ ဖခင်က မိမိရဲ့ ယသီးမိ ကလေးများအတွက် အုတ်နံရံအောက်မှာ မြှုပ်နှံထားခဲ့တာ ကို ရရှိခဲ့ကြောင်း ရုစုလ်တမန်တော်ထံမှ အွတ်စ်မန်ဘင်န် အဖွာန် သခင်က ဆင့်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ (ကွရ်သုဗီကျမ်း)

“လုပ်ရမယ့်အလုပ်၊ မလုပ်ရမယ့်အလုပ်”

လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ ဘဝလေးမှာ မလုပ် မဖြစ်လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေကို လုပ်ဖို့ အဓိဋ္ဌာန်ဆောက်တည် ထားရပါမယ်။

အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ လူသားမှန်ရင် ကိုယ့်ဘဝရဲ့တိုးတက် မှု၊ အောင်မြင်မှုကို လိုလားရစမြဲမို့ ကိုယ်နဲ့မဆိုင်တာတွေကို စိတ်ဝင်စားနေရင် ကိုယ့်ဘဝ ဘယ်တိုးတက်နိုင်ပါ့မလဲ။

“မသေခင် ဘာလုပ်သင့်လဲ” ဆိုတဲ့ မေးခွန်းမှာ အပိုင်းနှစ်ပိုင်းပါရှိတယ်။ တစ်ပိုင်းက “မသေခင်”ဆိုတဲ့ အပိုင်းပါ။ နောက်တစ်ပိုင်းက “ဘာလုပ်သင့်လဲ” ဆိုတဲ့ အပိုင်းဖြစ်တယ်။ “မသေခင်”ဆိုတဲ့ အပိုင်းရဲ့ သေခြင်း

တရားကို သတိရအောက်မေ့ဖို့၊ ကိုယ့်ဆီ မလွဲမသွေ ရောက်လာမယ့် သေခြင်းတရားကို မိတ်ဆွေရင်း ညွှန်သည့် ကောင်းပမာ ကျကျနပ်နပ်နဲ့ လက်ခံနိုင်ဖို့၊ ကိုယ်တကယ် ရရှိထားတဲ့ ဘဝဟာ အချိန်အားဖြင့် ခဏတာမျှသာ ဖြစ်တယ် ဆိုတာ နားလည်သဘောပေါက်ဖို့ ရည်ညွှန်းပါတယ်။

“ဘာလုပ်သင့်လဲ” ဆိုတဲ့ အပိုင်းကတော့ သေခြင်း တရားကို နည်းမှန်လမ်းမှန် ပွားများတတ်ရင် စိတ်ညစ်တာ၊ စိတ်ဓာတ်ကျတာတွေ လုံးဝ ကင်းဝေးပပျောက်သွားမယ့်အပြင် စိတ်ဓာတ်တွေ ခိုင်မာလာမယ်။ စိတ်ရဲ့အရည်အသွေးတွေ မြင့်မားလာမယ်။ အသိဉာဏ် ရင့်ကျက်လာမယ်။ ကိုယ် တကယ်လုပ်ရမယ့် အဓိကအလုပ်ဟာ ဘာတွေလဲဆိုတာ ခွဲခြားတတ်လာမယ်။

အလ္လာဟ်နဲ့ရုစုလ်ရဲ့ အမိန့်ပညတ်တော်များ၊ ကောင်း ရာလိုလား၊ မကောင်းတာ ရှောင်ရှားရမယ့် အလုပ်တွေကို အကောင်းဆုံးနဲ့ အမြန်ဆုံးပြီးစီးအောင် လုပ်တတ်လာမယ်။

**“သေခြင်းတရား သတိရသူ သုံးမျိုးဖြင့်
ဂုဏ်ပြုခံရ”**

၁။ အပြစ်ဒုစရိုက်မှ အစောတလျှင် သောင်ပ်ဗဟ်ပြု ဝန်ချ တောင်းပန်ခွင့် ရရှိခြင်း။

၂။ ဥစ္စာပစ္စည်းနဲ့ စပ်လျဉ်း၍ ရရှိသမျှနဲ့ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်
မှု ရှိလာခြင်း။

၃။ စိတ်ဓာတ်တတ်ကြွစွာဖြင့် အေဗာဒသ်ဆောက်တည်ခွင့်
ရရှိမယ်လို့ အဘူဟမိဒ်လိုဖာဖ်သခင်က တင်ပြခဲ့ပါတယ်။

“သေခြင်းတရားမေ့လျော့သူ သုံးမျိုးဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ခံရ”

၁။ အပြစ်ဒုစရိုက်မှ သောင်ဝပ်ဟ်ပြုဖို့ နှေးကွေးနေမယ်။

၂။ ဘယ်လောက်ပဲ ဝင်ငွေကောင်းကောင်း ကျေနပ်လိမ့်မည်
မဟုတ်၊ အမြဲ မလုံလောက်ဘူးလို့ ပြောလိမ့်မည်။

၃။ အေဗာဒသ်ဆောက်တည်ရာမှာ ပေါ့ပေါ့ဆဆ၊ ပျင်းရိရုံ
မက စိတ်မပျံ့တပါ လုပ်လာလိမ့်မယ်လို့ သမ်ဘီဟုလ်ဂါ
ဖိလီင်းနီကျမ်းမှာ ပါရှိပါတယ်။

“အခက်တကာ အခက်ဆုံးအရာ”

فَرَضَ عَلَى النَّاسِ أَنْ يَتَوَبَّوْا လူတွေဟာ အပြစ်မှ သောင်ဝပ်ဟ်
ပြုဖို့ အရေးကြီးလှပေပြီ။

لَكِنَّ تَرَكَ الذُّنُوبَ أَوْجَبُ ဒါပေမယ့် အပြစ်ဒုစရိုက်ကို စွန့်လွှတ်
ဖို့ကား ပို၍ အရေးကြီးလှပါတယ်။

وَالصَّبْرُ وَفِي النَّائِبَاتِ صَعْبٌ ॥ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေတဲ့အခါ
သည်းခံဖို့ဟာ ခက်ထန်လှပါတယ်။

لَكِنَّ فَوْتَ الثَّوَابِ أَصْعَبُ ॥ ဒါပေမယ့် ကောင်းမှုကုသိုလ် ဆုံးရှုံး
သွားခြင်းဟာ ပို၍ ခက်ခဲလှပါတယ်။

وَالدَّهْرُ فِي صَرْفِهِ عَجِيبٌ ॥ ခေတ်ရဲ့ အပြောင်းအလဲဟာ
အံ့သြစရာပါပဲ။

لَكِنَّ غَفْلَةَ النَّاسِ أَعْجَبُ ॥ ဒါပေမယ့် လူတွေရဲ့ မေ့လျော့ခြင်း
ဟာ ပို၍ အံ့မဆုံးပါပဲ။

وَكُلُّ مَا قَدْ يَجِيئُ قَرِيبٌ ॥ အရာရာတိုင်းဟာ နီးကပ်လို့လာနေပြီ။
وَلَكِنَّ الْمَوْتَ مِنْ ذَاكَ أَقْرَبُ ॥ ဒါပေမယ့် သေခြင်းတရားဟာ
အားလုံးထက်သာပို၍ နီးကပ်လာလို့ပဲ။

“နေမင်းကြီးထွက်လာတာ ဝင်မှို့၊

လူမွေးဖွားလာတာ သေမှို့”

နေမင်းကြီးထွက်လာတာကို ကြည့်ပါဦး။ တရွေ့ရွေ့နဲ့
နေမင်းကြီး သွားနေတာဟာ ဘယ်ကိုလဲ။ ကွယ်ပျောက်(ဝင်)
ဖို့အတွက်ပဲ သွားနေတာ။

ထွက်လာတဲ့နေမင်းကြီး ရွေ့လျားနေတာဟာ
ကွယ်ပျောက်မယ့်ဘက်သို့ တရွေ့ရွေ့နဲ့ သွားနေသလို မွေးဖွား

လာတဲ့ သက်ရှိတိုင်းဟာလည်း သေခြင်းတရားဘက်သို့ပဲ ဦးတည်သွားနေကြတာ။

လူတိုင်းဟာ သေမယ့်နေ့၊ သေမယ့်အချိန်ကို စောင့်ပြီးတော့ နေကြရတာပါ။ သေမယ့်နေ့၊ သေမယ့်အချိန်ကို စောင့်ရင်းနဲ့ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေကြရတာပဲ။

‘သေမယ့်နေ့ကို ထမင်းစားရင်း စောင့်နေရတယ်’ဆိုတဲ့ စကားထက် ‘သေမယ့်နေ့ကို ဆင်းရဲဒုက္ခမျိုးစုံကို ခံစားရင်း စောင့်နေရတယ်’ဆိုတဲ့ စကားက လူသားတွေအတွက် ပိုပြီး မှန်လိမ့်မယ်။

“မှတ်ချက်”

နေထွက်လာတာ ဝင်ဖို့မဟုတ်လား။ မွေးဖွားလာတာ ဟာလည်း သေဖို့ပဲပေါ့။ နေထွက်ခြင်းဟာ နေဝင်ခြင်းမှာ အဆုံးသတ်သလို မွေးဖွားလာခြင်းဟာလည်း သေဆုံးခြင်းမှာ နိဂုံးချုပ်ရတာပေါ့။

ကိုယ်သေရမယ့်အချိန်ကို ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်က ဆိုတဲ့အတိုင်း အတိအကျ ကြိုတင်ပြီးမသိရလည်း သိနိုင်တဲ့ အချို့အချက်အလက်နဲ့ အခြေအနေကို ထောက်ရှုခြင်းဖြင့် ကိုယ်သေရမယ့်အချိန် နီးကပ်လာပြီလို့ သိရခြင်းဟာ ကိုယ့်အတွက် လောကီဘက်မှာရော လောကုတ္တရာဘက်မှာပါ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ပါဘူး။

မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရမယ့် အခက်အခဲတစ်ခု အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခွင့်ရမယ်။ ဥပမာ- သောင်ဝိဗဟ်ပြုခြင်း၊ အခြားကိစ္စအဝဝကို ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားနိုင်မယ်ဆိုရင် အဲဒီအခက်အခဲကို အလွယ်တကူနဲ့ သက်သက်သာသာ ကျော်လွှားနိုင်မှာပါ။

သေမှာကို ကြိုသိ ကြိုတင်သတိထားမယ်ဆိုရင် သေဖို့အတွက် တင်ကြိုပြင်ဆင်နိုင်မယ့်အပြင် အကောင်းဆုံးသော သေခြင်းနဲ့ သေခွင့်ရအောင် လေ့ကျင့်ထားနိုင်ရမယ်။

သေခြင်းတရား ဘယ်အချိန်မှာ လာမလဲ၊ ကိုယ့်ဘက်ကတော့ သေဖို့အဆင်သင့်ပဲလို့ ကြွေးကြော်နိုင်ဖို့အတွက် သေခြင်းတရားကို ကြိုတင်လက်ခံထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ သေခြင်းတရားကို ကြိုတင်လက်ခံထားပြီးတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်တည်း သေဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်စေမယ့် အလုပ်တွေကို မမေ့မလျော့ ပြုလုပ်အားထုတ်ရပါမယ်။

သေပြီးနောက်ဆိုတဲ့ ဘဝရဲ့ရလဒ်အဖြေဟာ မသေခင်ကာလရဲ့ မေးခွန်းများပေါ့။ အကျင့်အမူ (အာဇီမာလိ)အနေနဲ့ အကောင်းဆုံးသူဟာ ဘယ်သူလဲလို့ အဖြေပေါ်သို့ သေခြင်းတရားကို အလွှာဟ်က ဖန်ဆင်းထားတော်မူကြောင်း ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှာ မိန့်တော်မူပါတယ်။ လောကီဘဝမှာ အလွှာဟ်က ပေးသနားတော်မူထားတဲ့ အသက်၊ အိုးအိမ်၊ စည်းစိမ်၊ သားသမီး၊ မိဘ၊ မောင်နှမ စတာတွေဟာ အလွှာဟု

သအားလာရဲ့ မဟာကျေးဇူးတရားများ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ တာဝန်ဝတ္တရား၊ ကောင်းမှုမကောင်းမှု၊ အကျိုး၊ အဆိုး စတာတွေရဲ့ ခံစားခြင်းနဲ့ စံစားခြင်းတို့ကို အပြည့်အဝ အတိအကျ တွေ့ရှိရပါလိမ့်မယ်။

အမြဲတစေတည်ရှိမယ့် ကုသိုလ်ရေးရာများ၊ ဥပမာ- အလ္လာဟ်ရဲ့ ကျေနပ်နှစ်သက်မှုကို လိုလားပြီး သာသနာ့ပညာ သင်ပေးခြင်း၊ ဗလီဆောက်ခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ခြင်း၊ ဇရပ် တည်ခြင်း၊ ရေတွင်းရေကန် တူးပေးခြင်း၊ ဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ မြေယာ၊ တိုက်တာ အဆောက်အဦးများကို “ဝကဖ်” လုပ်ခြင်း၊ သားသမီးတို့ကို သွန်သင်ဆုံးမ၊ ပဲ့ပြင်ပြီး သားသမီးကောင်းများ ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ထားခြင်း၊ မရှိဆင်းရဲသား ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေကို ဆက်လက်၍ ပညာဆည်းပူးနိုင်ဖို့ အတွက် ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း၊ ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်တဲ့ လုပ်ငန်း စဉ်တစ်ရပ်ရပ်ကို အမြဲတစေ အကျိုးသက်ရောက်စေဖို့အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ အပြောအဆို၊ အပြုအမူ၊ ကောင်းမှုသီလ အသီးသီးတွေကို ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်က “ဗာကီယားသ် ဆွာလီဟားသ်” အမြဲတစေတည်ရှိမယ့် ကုသိုလ်ရေးရာများမှာ အကျိုးဝင်ကြောင်း ဖော်ပြပါရှိပါတယ်။

“သေပေါက်သေဝကျမှ ရတဲ့နောင်တ”

တစ်ချိန်တစ်ခါက လူတစ်ယောက် သူ့အိမ်ထောင်ရေး

သာယာဝပြောဖို့အတွက် လိုလေသေးမရှိအောင် လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းပစ္စယများကို အကုန်ရှာဖွေ စုဆောင်းလိုက်ပါတယ်။

အလွန် လှပ တင့်တယ်ခန့်ညားတဲ့ တိုက်တစ်လုံး ဆောက်ပါတယ်။ အချွေအရံ၊ အစောင့်အကြပ်တွေနဲ့လည်း ပြည့်စုံခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အိမ်တက်မင်္ဂလာအတွက် အပေါင်းအသင်း ရောင်းရင်း၊ ဆွေမျိုးများ၊ ငွေဂုဏ်ရွှေဂုဏ် စတဲ့ ဂုဏ်သရေရှိသော လူတွေ အုပ်စုလိုက်အုပ်စုလိုက်နဲ့ တက်ရောက်လာကြတယ်။ စားသောက်အားပေး၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာစွာ ကျေးဇူးတင်နေကြစဉ် အိမ်ရှင်သူဌေး အတွေး ကမ္ဘာထဲ စိတ်ကူးယဉ်သည်မှာ ငါ့ဘဝအတွက်တော့ ဘက်စုံ ထောင့်စုံမှ ဘာမှမလိုတော့တဲ့အပြင် ပြည့်စုံသွားလေပြီ။

မာန်တက်မာနထောင်လွှား၊ ခြေပေါ်ခြေချိတ်၍ ပေါင် ပေါ်ပေါင်တင်ထားကာ ယခုတော့ နောင်ရေးအတွက် ဘာမှ ပူစရာမလိုတော့ဘူးလို့ ဝမ်းသာအားရ ရွှင်လန်းနေချိန်မှာ မမျှော်လင့်မထင်မှတ်တဲ့ သူတောင်းစားပုံစံဖြင့် ရုပ်ပျက် ဆင်းပျက်လူတစ်ယောက် အိမ်ရဲ့တံခါးမကြီးကို အားပါးတရ တစ်ဒေါက်ဒေါက်နဲ့ ခေါက်လာတယ်။ တံခါးခေါက်သံဟာ ကျယ်လောင်လှတဲ့အတွက် မနေသာပဲ ဒရဝမ်က ပြေးလွှား မေးမြန်းရှာတယ်။

‘ဘယ်သူလဲ၊ ဘာကိစ္စရှိလို့လဲ’၊ ‘အိမ်ရှင်သူဌေးနဲ့ တွေ့ လိုလို့ပါ။’ ‘အမလေး၊ ဒီရုပ်ဒီပုံစံနဲ့ တန်ရဲ့လား’လို့ ဒရဝမ်က

ပြောချလိုက်တယ်။ ‘လာမလား၊ မလာဘူးလားဆိုတာ သွား
မေးစမ်းပါ။’

သူဌေးက ကြားသိရှိပြီး ‘ဟ- ဒီလူရဲ့ ဒီအပြောကြောင့်
သူ့ကို ဘာမှ အစွမ်းသတ္တိမပြခဲ့ဘူးလား’လို့ ပြောနေတုန်း
တဖန် ယခင်ထက်ပိုမိုပြီး တံခါးခေါက်သံ ပြင်းထန်လွန်းတော့
တစ်တိုက်လုံး ဆူညံသွားတော့တယ်။ သူဌေးက ထိုင်ရာမှ
ထတောင်မထသေး၊ ဒရဝမ်ကလည်း ‘ဘာဖြစ်တာလဲ’လို့ ထပ်
မေးလာတယ်။ ‘ငါဟာ သေမင်းတမန်ပဲ’။ သူဌေးက ကြား
ကြားခြင်း အသနားခံတယ်။

‘အို - သေမင်း၊ ကျွန်ုပ်အစား အခြားတစ်ယောက်ကို
လက်ခံလိုက်ပါ’လို့ မေတ္တာရပ်ခံနေစဉ်၊ ‘အသင့်ရဲ့အသက်ကို
နှုတ်ဖို့ အမိန့်ကျပြီး အနည်းငယ် အချိန်ရှိတုန်း လုပ်စရာရှိတာ
လုပ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အသင့်ရဲ့အသက်ကို မနှုတ်ဘဲ မပြန်
ဘူးဆိုတာ မှတ်ပါ။’

အဲဒီအခါမှ သူဌေးက ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို ကျိန်ဆဲနေ
ရှာတယ်။ ‘ဪ- မအားမလပ်ဖြစ်ခဲ့ရတာ ဒီပစ္စည်းကြောင့်၊
အလ္လာဟ်နဲ့ရစ္စလ်တမန်တော်ရဲ့ အမိန့်မနာခံ မလိုက်နာ မကျင့်
သုံးခဲ့ရတာ ဒီပစ္စည်းကြောင့်၊’ အမျိုးမျိုး ပြစ်တင်ရှုံ့ချ၊ ကျိန်စာ
ပို့ရင်း ပစ္စည်းဥစ္စာကနေ အလ္လာဟ်ရဲ့အမိန့်နဲ့ အသံထွက် အဖြေ
ပေးလာတယ်။

‘အို - သူဌေး ဘာကြောင့် ကျိန်ဆဲနေရတာလဲ၊ အို- သူဌေး သူတောင်းစားများမရခဲ့တဲ့ အဆင့်အတန်း အသင် ရရှိခဲ့တယ်။ ဥစ္စာပေါ့လို့ ရုပ်ချောတဲ့ မိန်းမရတာလည်း ဒီပစ္စည်း ကြောင့်ပဲ မဟုတ်လား။ ဘုရင်လို စံစားပျော်ပါးခဲ့ရတာလည်း ဒီဥစ္စာကြောင့်မဟုတ်လား။ မကောင်းမှုဒုစရိုက်တွေမှာ ဖြုန်းတီး ခဲ့ပြီး လောကီစည်းစိမ်ချမ်းသာ ခံစားခဲ့တာ ဒီပစ္စည်းကြောင့် မဟုတ်လား။’

အကယ်၍ ကောင်းတဲ့ကိစ္စအဝဝမှာ သုံးစွဲခဲ့ရင် ဒီဥစ္စာ က အသင့်ကို ကယ်တင်စောင့်ရှောက်ဖို့ပဲ။’ အလွန် ဝမ်းနည်း ကြေကွဲ ရင်ထုမနာဖြစ်နေချိန်မှာပဲ ‘မသေခင် ဘာလုပ်သင့် လဲ’ဆိုတာ သဘောပေါက်ခါမှ သေပေါက်သေဝကျလို့ ရတဲ့ နောင်တ ကောင်းရာလုပ်ဖို့လည်း မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။

“ယနေ့မသေလည်း တစ်နေ့သေရမှာပဲ”

စွဟာဗဟ်များ သာသနာ့တိုက်ပွဲဆင်နွှဲဖို့ ခရီးထွက် ကြပါတယ်။ စစ်မြေပြင်ရောက်တော့ ရန်သူရဲ့အရေအတွက်က နှစ်သိန်းရှိပြီး စွဟာဗဟ်ရဲ့အရေအတွက်က သုံးထောင်ပဲရှိ တယ်။ နမိတမန်တော်ကို ဒီအခြေအနေတင်ပြဖို့ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးနေကြပါတယ်။ နမိတမန်တော်က ဆင်နွှဲဖို့ အမိန့်ပေး ရင် စတင်ဆင်နွှဲကြမှာပေါ့လို့ အများရဲ့ဆန္ဒဖြစ်တယ်။

အဓိဒ္ဓလ္လာဟ်ဘင်နီရဝါဟဟ်က ဒီသတင်းကို ကြားသိ

ရှိရတော့ ‘အို- မိတ်ဆွေတို့၊ တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက် ထွက်လာကြ ပြီးနောက် တိုက်ရကောင်း၊ မကောင်း ဆွေးနွေးတွေးတောရ ဦးမလား။’

တို့တတွေ ဘယ်တုန်းကများ ဥစ္စာအားကိုးနဲ့ အရေအတွက်ရဲ့ အင်အားတောင့်တင်းမှုအပေါ် တိုက်ပွဲဆင်နွှဲ ခဲ့တာ ရှိခဲ့လို့’လဲ။

‘အမြဲ သာသနာ့အရှိန်အဝါ၊ ဂုဏ်သိက္ခာကို ရှေ့ရှု လျှက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်မဟုတ်လား။ တို့အတွက် အောင်ပွဲ ခံတယ်ဆိုရင်လည်း ဂုဏ်ယူစရာပဲ။ ရှုဟီးဒ်ဖြစ်ရခြင်းဟာလည်း ဂုဏ်ယူစရာ မဟုတ်လား။’

သေချိန်စီရင် အိမ်မှာနေလည်း သေရမှာပဲ။’ ဒီစကား ဒီလို အသံကြားတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်တည်း အားလုံး စိတ်ဓာတ် တက်ကြွ၊ သွက်သွက်လက်လက်၊ ထက်ထက်မြက်မြက်နဲ့ အသင့်ပြင် ရင်ဆိုင်ဆင်နွှဲလာကြတော့တယ်။

နဗီတမန်တော်က ဇိုင်ဒ်ဘင်နီဟာရီဆဟ်ကို အဦးဆုံး ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်တော်မူပါတယ်။ သူမရှိတော့တဲ့ နောက် ဂျာအ်ဖရ်ဘင်နီအဘူတွာလိဗ်က ခေါင်းဆောင်လုပ်ရ မယ်လို့ အမိန့်ရှိတော်မူတယ်။ အဲဒီနောက် အဗ်ဒူလ္လာဟ်ဘင်နီ ရဝါဟဟ်ရဲ့ အလှည့်ဖြစ်တယ်။ သူမရှိတော့ရင် အားလုံးက တိုင်ပင်ပြီး တစ်ဦးဦးကို တင်မြှောက်ရမယ်လို့ မှာကြားတော်မူခဲ့ ပါတယ်။

နဗီတမန်တော်ရဲ့ အစဉ်လိုက် ဖော်ပြပါအတိုင်း ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအပြီး နောက်တစ်ဦး၊ နှစ်ဦးစလုံး မရှိတဲ့ အခါ အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီရဝါဟဟ်က သုံးရက်တိတိ ဘာမှ စားစရာမရ အဲဒီအခါကျမှ အသားတစ်တုံးစားဖို့ရတော့ အစာ ပြေသုံးဆောင်နေတုန်း ဦးဆောင်ရန် တာဝန်ကျရောက်တာနဲ့ လက်ထဲကျန်နေသေးတဲ့ အသားတစ်ဝက်ကို စားရင် ကြာနေ မှာမို့ မစားဘဲ လွှင့်ပစ်လိုက်ပါတယ်။

‘အို- စိတ်၊ ဒွန္နယာထဲ နစ်မွန်းနေဦးမလား၊ အသင့်ရဲ့ အဖော်တွေ မရှိတော့ဘူး။ တိုက်ပွဲဆင်နွှဲရင်း ရန်သူ့ဘက်မှ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် လက်ညှိုးတစ်ချောင်း ပေးဆပ်လိုက်ရ တယ်။ ထွက်တဲ့သွေးဟာ ဘယ်လိုမှ မသိပ်မပိတ်တော့ဘူး’

‘အို- စိတ်၊ ဒီကျနေတဲ့သွေးဟာ အလ္လာဟ်ရဲ့လမ်းမှာ အလွန်အဆင့်မြင့်တယ်။’

‘အို- စိတ်၊ အကယ်၍ အသင်ဒီလိုမသေလည်း တစ်နေ့တော့ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် သေရမှာပဲ၊ ကိုယ့်ထက်အရင် နှစ်ယောက်ကျဆုံးသွားသလို၊ သတ္တိပြောင်မြောက်တာ ပြနိုင် ရင်တော့ ဟိဒါယသ်တရားလမ်းမှန်ပေါ် ရှိတယ်လို့ အောက်မေ့ ပါ။’

‘အို- စိတ်၊ ဘာတွေစဉ်းစားနေတာလဲ၊ အကယ်၍ ဒီအချိန်မှာ မိန်းမကို သတိရနေမယ်ဆိုရင် အဲဒီမိန်းမကို သုံး တွလောက်ပေး ပြတ်စဲပေးလိုက်ပြီ။’

‘ကျေးကျွန်တွေကို နှမြောနေရင်၊ အဲဒီကျေးကျွန်တွေကို သူကောင်းပြုလိုက်ပြီ။’

‘ဥယျာဉ်ခြံများကို ဆုံးရှုံးမှာစိုးရိမ်နေရင် အဲဒီဥယျာဉ်ခြံတွေကိုလည်း လှူဒါန်းလိုက်ပါပြီလို့ မှတ်လိုက်ပါ။’

‘အို- စိတ်၊ ဂျန္ဓသံဘက်သို့ ခြေလှမ်းတော့ ကြိုက်ကြိုက်မကြိုက်ကြိုက် ဂျန္ဓသံသုခရဖို့အတွက် အနစ်နာခံစွန့်စားရလိမ့်မယ်။’

‘အို- စိတ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်စမ်းစစ်ကြည့်ဦး၊ လောကမှာ အကြာကြီးနေခဲ့ပြီးပြီ။ အသင်ဘာလဲ၊ ဘယ်ကိုသွားမလဲ၊ အသင်ဟာ ကာလရေကြည်တစ်စက်ပဲ ဖြစ်တယ်။ အသင့်ဘဝ နိဂုံးချုပ်ရတော့မယ်လို့ နောက်ဆုံး နှုတ်ခွန်းဆက်သခြင်းပါပဲ။’

“ချစ်သူကိုတွေ့ဆုံဖို့ ဒီထက်ပို အခွင့်ကောင်း ဘယ်မှာရဦးမလဲ”

အလ္လာဟ်ကို နားလည်သဘောပေါက်ကြတဲ့သူတွေဟာ သေခြင်းတရားကိုလည်း နှစ်သက်ကြတယ်။ ယုံကြည်ချက်နဲ့ မျှော်လင့်ချက်လည်း ရှိကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ သောင်ဗဟ်ဟာ ပြည့်စုံလှတယ်။

ချစ်တဲ့သူက ချစ်သူကိုတွေ့ဆုံဖို့ ဒီထက်ပိုတဲ့ အခွင့်အရေး ဘယ်မှာရဦးမလဲ။ အချိန်တိုင်း သေခြင်းတရားကို မမေ့၊ သတိရလျက် လာနီးလာနီးနဲ့ စောင့်နေတာ နှေးကွေးရုံအပြင် ကြာလှပြီလို့ အောက်မေ့တယ်။

ဒီဒုစရိုက်ဌာန ဒွန္ဒယာကနေ အမြန်ဆုံး လွတ်မြောက်လိုလှပြီလို့ ပြင်းပြတဲ့ဆန္ဒကို ဒီတိုက်ပွဲက သာဓကဖြစ်လို့ပါပဲ။

“အလ္လာဟ်ရဲ့ကျေနပ်မှုသာ အဓိက ပဓာနပါ”

ဗန္ဓုဟ်လူသားအတွက် အလ္လာဟ်ရဲ့ ကျေနပ်နှစ်သက်မှုဟာ အဓိက ပဓာနအကျဆုံး ဖြစ်တယ်။ သေခြင်းနဲ့ရှင်ခြင်းတို့မှာ ကိုယ့်ရဲ့ သဘောမပါစေရ။ ဖြစ်သမျှနဲ့ ပျက်သမျှအကြောင်းအရင်းအားလုံးဟာ အလ္လာဟ်ရဲ့သဘောပါပဲ။

အချိန်မရွေး၊ အခြေအနေမရွေး ဗန္ဓုဟ်လူသားက နာခံကျင့်သုံးပြုနိုင်ခြင်းဟာ အလ္လာဟ်ရဲ့ ကျေနပ်နှစ်သက်မှု ရရှိစေရန်မှာ အဆင့်မြင့်ဆုံး၊ အထူးကဲဆုံးလို့ ဒီတိုက်ပွဲက ထင်ဟပ်ပေါ်လွင်စေပါတယ်။

“ပန်းတိုင်အတွက် ကြိုးပမ်းပါ”

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَا بَيْ ذَرْنِ الْغُفَّارِي ﷻ يَا أَبَا ذَرٍّ

ရုဏ်တမန်တော်က အို- အဘူဇရ်၊

جَدِّدِ السَّفِينَةَ فَإِنَّ الْجَحَرَ عَمِيقُ အသင် သင်္ဘောတစ်စင်း
အသစ် ဆောက်လုပ်ပါ။ ဘာလို့လဲဆိုရင် သမုဒ္ဒရာ
အင်မတန်နက်ရှိုင်း လှတယ်။

وُخِذِ الزَّادَ كَامِلًا فَإِنَّ السَّفَرَ بَعِيدُ အသင်ခရီးအတွက် အသုံး
အဆောင်ပစ္စည်း လုံလောက်အောင် စီစဉ်လိုက်ပါ။ ဘာလို့လဲ
ဆိုတော့ ခရီးဟာ ဝေးလွန်းလှတယ်။

وُخِفِّفَ الْحِمْلَ فَإِنَّ الْعَقَبَةَ كَثُودُ အသင် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတွေ
ပေါ့ပါးအောင်လုပ်ပါ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကြမ်းတမ်းတဲ့ ခရီး
မို့လို့ပါ။

وَاخْلِصْ لِعَمَلٍ فَإِنَّ النَّاقِدَ بَصِيرُ အသင့်အလုပ်ကို သီးသန့်
စင်ကြယ်စွာလုပ်ပါ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ စစ်ဆေးမေးမြန်းသူ
ဟာ အလွန်အကင်းပါး၊ ဉာဏ်ကြီးရှင်ဖြစ်လို့ပါလို့ မိန့်ကြား
တော်မူခဲ့ပါတယ်။

“ငါးမျိုးအမှောင်ထူနဲ့ ငါးမျိုးအလင်းရောင်”

ငါးမျိုးသောအမှောင်ထူထဲ ကျရောက်နေကြတဲ့သူတွေ အတွက် သူတို့ လွတ်မြောက်သွားကြဖို့လည်း အလင်းရောင် ငါးမျိုးရှိတယ်လို့ အဘူဘက္ကရ်(☺)သခင်က အမိန့်ရှိထားပါတယ်။

الْظُّلُمَاتُ خَمْسٌ وَالسِّرَاجُ لَهَا خَمْسٌ

(၁) حُبُّ الدُّنْيَا ظُلْمَةٌ وَالسِّرَاجُ لَهَا التَّقْوَى လောကီသံယောဇဉ်ဟာ အမှောင်ထူဖြစ်တယ်။ အဲဒီအတွက် အလင်းရောင်ဟာ သင်္ကတဝါတရား (အပြစ်မှရှောင်ကျဉ်ခြင်း) ဖြစ်ပါတယ်။

(၂) الْإِثْمُ ظُلْمَةٌ وَالسِّرَاجُ لَهَا التَّوْبَةُ အပြစ်ဒုစရိုက်ဟာ အမှောင်ထူဖြစ်တယ်။ အဲဒီအတွက် အလင်းရောင်ဟာ သောင်ဝံ့ဗဟ်လုပ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

(၃) الْقَبْرُ ظُلْمَةٌ وَالسِّرَاجُ لَهَا إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ သင်္ချိုင်းဟာ အမှောင်ထူဖြစ်တယ်။ အဲဒီအတွက် အလင်းရောင်ဟာ ကလိမဟ်သွိုင်ယိဗဟ်ဖြစ်တယ်။

(၄) الْآخِرَةُ ظُلْمَةٌ وَالسِّرَاجُ لَهَا الْعَمَلُ الصَّالِحُ တမလွန်ဘဝဟာ အမှောင်ထူဖြစ်တယ်။ အဲဒီအတွက် အလင်းရောင်ဟာ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။

(၅) وَالصِّرَاطُ ظُلْمَةٌ وَالسِّرَاجُ لَهُ الْيَقِينُ ပွလ်ဆွေရာသ်တံတားဟာ အမှောင်ထုဖြစ်တယ်။ အဲဒီအတွက် အလင်းရောင်ဟာ ယကီးန့် ယုံကြည်မှုဖြစ်တယ်။

ဒီငါးမျိုး အမှောင်ထုအတွက် အလင်းရောင်ရဖို့ရာ အတွက် မကြိုးပမ်းခဲ့ရင် ထာဝရ အမှောင်ထုဘဝထဲမှာ နေရပါ လိမ့်မယ်။

“ငါးမျိုးအကျိုးနဲ့ ငါးမျိုးအဆိုး”

ရုစူလ်တမန်တော်က ‘ငါးမျိုးသော အကျိုးရှိအရာကို ငါးမျိုးသော အဆိုးနဲ့ မရင်ဆိုင်မီအရင် တန်ဖိုးထားကြကုန်’ လို့ မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

(၁) شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ မအိုမီအလျင် နုပျိုတဲ့အရွယ်ကို။

جواني بڑھاپے کی زحمت سے پہلے

(၂) وَصَحَّتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ မကျန်းမာမီအလျင် ကျန်းမာရေးကို။

غنیمت ہے صحت علالت سے پہلے

(၃) وَغَنَّاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ မဆင်းရဲမီအလျင် ချမ်းသာခြင်းကို။

فقیری سے پہلے غنیمت ہے دولت

(၄) وَحَيَاتُكَ قَبْلَ مَوْتِكَ မသေခင် ရှင်သန်ခြင်းကို။

زندگی کو مرنے سے پہلے

(၅) وَفَرَاغِكَ قَبْلَ شُغْلِكَ ။ မအားလပ်မီအလျင် အားလပ်မှုကို။

فراغت مشاغل کی کثرت سے پہلے

ရတောင့်ရခဲတဲ့ ဒီအကျိုးရှိတဲ့ ငါးမျိုးကို အလွှာဟ်
ကျေးကျွန်နှစ်သက်တဲ့ နေရာတွေမှာသာ သုံးစွဲဖို့ ဆန္ဒထားကြ
ခြင်းဟာ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိသူတို့ရဲ့ အလုပ်ပါ။

“သောကမြန်ရ မအားလပ်”

တစ်ချိန်တစ်ခါက သူတော်စင် အိမ်ရာဟီးမ်ဘင်န်
အဒိဟမ်ထံ တပည့်ခံဖို့အတွက် တစ်ဦးတစ်ယောက်က ‘အို-
သခင် အကယ်၍ သခင်က ခွင့်ပြုမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်မျိုး
နေ့စဉ် သခင်ရဲ့ဆုံးမဩဝါဒများ နာယူရန် ဆန္ဒရှိပါတယ်’လို့
လျှောက်ထားပါတယ်။

‘ယခု ငါဟာ လေးမျိုးကိစ္စကြောင့် မအားလပ်
ပါဘူး’လို့ ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။ ‘ဘယ်လိုကိစ္စများပါလဲ’လို့
မေးမြန်းတဲ့အခါ သခင်ကြီးက ‘ကမ္ဘာဦးကတည်းက လူသား
တွေကို အလွှာဟ်က အုပ်စုနှစ်အုပ်စု ခွဲတော်မူလိုက်ပါတယ်။
တစ်အုပ်စုက ဂျန္ဓသီတွေတဲ့၊ နောက်တစ်အုပ်စုက ဂျဟန္ဓမီ
တွေ’ တဲ့။

ငါဟာ ဘယ်အုပ်စုမှာပါနေလဲလို့ အချိန်တိုင်း သောက ဖြစ်နေတယ်။

ဒုတိယအကြောင်းကတော့ ကောင်းကင်တမန်က ကိုယ်ဝန်လွယ်ထားတဲ့ အမျိုးသမီးရဲ့ကလေးဟာ နဖူးစာ ကောင်း သူလား၊ (သို့) ဆိုးသူလားဆိုတာ သတ်မှတ်ဖို့ အလ္လာဟ်ထံတော်မှာ မေးမြန်းပါတယ်။

ငါဟာ ဘယ်လိုသတ်မှတ်ခံရလဲဆိုတာ အချိန်တိုင်း သောကဖြစ်နေတယ်။

တတိယအချက်မှာ ကောင်းကင်တမန်က အို-အလ္လာဟ် ဤသေဆုံးမယ့်သူရဲ့ ဝိညာဉ်ကို မှတ်စလင်မိတို့ရဲ့ ဝိညာဉ်နဲ့ အတူထားရမှာလား။ (သို့) ကာဖီရတွေရဲ့ဝိညာဉ် နဲ့ အတူထားရမှာလားလို့ မေးမြန်းပါတယ်။

ငါသေဆုံးတဲ့အခါ ဘယ်လိုအဖြေထွက်လာမလဲဆိုတာ အင်မတန်မှ ပုံပင်သောကဖြစ်နေပါတယ်။

စတုတ္ထအရာဟာ အလ္လာဟ်က ကိယာမသ်နေ့မှာ-

وَأَمَّا زُوالِ الْيَوْمِ أَيُّهَا الْمَجْرُمُونَ

အို- အပြစ်ရှိသူအပေါင်းတို့ ယနေ့ အသင်တို့ဟာ မြင့်မြတ်တဲ့သူတို့နဲ့ (အတူမနေကြပဲ) ခွဲခွာ၍နေကြကုန်လို့ မိန့်တော်မူပါမယ်။ ငါဟာ အဲဒီနေ့ကျရင် အပြစ်ရှိသူတွေနဲ့ အတူနေရမလား (သို့) သူမွန်သူမြတ်တို့နဲ့ အတူနေရမလား

ဆိုတာ သောကကြီးနေတယ်။

ဒီလိုအကြောင်းကြောင့် ဘယ်သူနဲ့မှ ဆက်ဆံဖို့
မအားလပ်ပါဘူး။

“အားလုံးနဲ့ပတ်သက်ရာ စိတ်ဝင်စားစရာ”

သေခြင်းတရားကို သတိရအောက်မေ့တာ၊ သေခြင်း
တရားကို ဆင်ခြင်ပွားများတာဟာ စိတ်ညစ်ဖို့၊ စိတ်ဓာတ်ကျ
ဖို့မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်ခိုင်ဖို့၊ စိတ်ဓာတ်မြင့်တင်ဖို့ သေခြင်းတရား
ကို တွေးတောတဲ့စိတ်ဟာ အဖျက်အမောက်စိတ် မဟုတ်
ပါဘူး။ ပြုပြင်ဆင်ခြင်စိတ်ပါ။ အပြုသဘောဆောင်တဲ့
စိတ်ဓာတ်နဲ့ “အအိမာလေဆွာလေဟာသ်” ကို အရှိန်အဟုန်
ကောင်းကောင်း၊ အင်အားပါပါ၊ စွမ်းရည်ပြည့်ပြည့်နဲ့ စနစ်
တကျ၊ စေတနာသန့်သန့်ဖြင့် လုပ်ဆောင်ဖို့အတွက် ‘မသေခင်
ဘာလုပ်သင့်လဲ’ လို့။

ဉာဏ်ရှိ၊ ဉာဏ်မဲ့၊ လူမိုက်၊ လူလိမ္မာ၊ လူမျိုးမရွေး၊
ဘာသာမရွေး၊ လူသားအားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်နေတာမို့ သေခြင်း
တရားဟာ လောကမှာ အကောင်းဆုံးစိတ်ဝင်စားစရာ
ဖြစ်ပါတယ်။

آگاهِ اپنی موت سے کوئی بشر نہیں   سامانِ سو برس کا ہے کل کی خبر نہیں

သေချိန်မသိတဲ့ဘဝ သက်ရာကျော်အတွက် စီမံခန့်ခွဲ
သော်လည်း မနက်ဖြန်ဘာဖြစ်မလဲဆိုတာ ဘယ်သူမှ မသိပါ။

تجھ کو غافلِ فکرِ عقبیٰ کچھ نہیں   کھانہ دھو کہ عیش و دنیا کچھ نہیں

ဘာမျှ မပြောပလောက်တဲ့ လောကီစည်းစိမ်ထဲ
အသင် နှစ်မွန်းမနေပါနဲ့။ အသင့်မှာ တမလွန်ရဲ့ သောက
အနည်းငယ်မျှ မရှိလို့ပါ။

زندگی چند روزہ کچھ نہیں   کچھ نہیں اسکا بھروسہ کچھ نہیں

ဘဝဟာ ခေတ္တခဏမျှသာ၊ ဘာဆိုဘာမှ အားကိုး
စရာမရှိပါ။

آخرت کی فکر کرنی ہے ضرور   جیسی کرنی ویسی بھرنی ہے ضرور

အာခိရသ်ရဲ့သောကပိုက်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ လုပ်ခဲ့
သလို အစားလည်း အဲသလိုပဲရမှာပါ။

بہر غفلت یہ تیری ہستی نہیں   دیکھ جنت اسقدر سستی نہیں

အပျင်းကြီးမေ့လျော့နေဖို့ မသင့်တော်ပါ။ သတိထား
ပါ။ ဂျန္နုသ်ဟာ ဒီလောက်ဈေးမပေါပါ။

رہگذر دنیا ہے یہ بستی نہیں جائے عیش و عشرت و مستی نہیں

လောကဟာ နေရမယ့်နေရာမဟုတ်ပါ။ ဖြတ်သန်းသွားလာရာပါ။ ပျော်မွေ့ရွှင်လန်း၊ စည်းစိမ်ခံရမယ့်နေရာလည်း မဟုတ်ပါ။

دارفانی کی سجاوٹ پر نہ جا نیکوں سے اپنا اصلی گھر سجا

မမြဲတဲ့နေရာရဲ့ ချယ်သတင့်တယ်မှုအပေါ် အာရုံမစိုက်ပါနဲ့။ မိမိရဲ့ မူလနေရာကို ကုသိုလ်ဖြင့်ဆင်ယင်ထားပါ။

پھر وہاں بس چین کی بنی سجا انہ قد فاز فواز من نجا

ဟိုဘဝကျမှ စိတ္တသုခရဲ့ ပျော်လုံးရွှင်လုံး တီးမှုတ်ပေးတော့၊ ဒါဟာ လွတ်မြောက်သွားသူတို့အဖို့ အဓိကအောင်ပွဲခံခြင်းပဲ။

کر لے جو کرنا ہے آخر موت ہے

မသေခင် လုပ်စရာရှိတာ လုပ်ချေတော့။ နိဂုံးချုပ်ဟာ သေခြင်းတရားပါပဲ။

“တံခါးမပိတ်ခင် ဝင်ကြ”

ဟိဂျရီ ၅၄၅-ခုနှစ်၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊ နံနက်အချိန် ဘဂ္ဂဒါဒ်နိုင်ငံသို့ ဝလီများရဲ့ခေါင်းဆောင် ရှိုက်ခ်မုဟိုင်းယွဒ်ဒီးန်

အပ်ဒွယ်ကာဒရ်ဂျီလာနီ(ရဟ်)သခင် ကြွမြန်းလာတော်မူခဲ့ပါတယ်။

မွတ်စ်လင်မ်တွေ လာကြသလို ဘာသာခြားတွေလည်း လာကြတယ်။

သခင်ကြီးက တစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက် ကောင်းကျိုးတစ်ခုတစ်ရာကို တံခါးပွင့်ခဲ့ရင် အဲဒီအခွင့်အရေးကို တန်ဖိုးထားသင့်တယ်လို့ နဗီတမန်တော် မိန့်တော်မူခဲ့ကြောင်း တင်ပြခဲ့ပါတယ်။

အသင်တို့အတွက် ရှင်နေခြင်းရဲ့တံခါး ပွင့်နေတာကို တန်ဖိုးထား ဝမ်းသာအားကျကြကုန်။ သူတော်စင်ကြီးက မကြာမီ ဒီတံခါးတွေ ပြန်ပိတ်သွားလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ကောင်းမှုကုသိုလ် ပွားများနိုင်ဖို့ စွမ်းအားရှိတုန်း အသင်တို့ တန်ဖိုးထားလေးစားကြပါ။

အသင်တို့ သောင်ပ်ဗဟ်တံခါးပွင့်နေတုန်း တန်ဖိုးထားပြီး အဲဒီတံခါးပေါက်ထဲ ဝင်ကြကုန်၊ စကရာတ်(သ်) အသက်ထွက်ခါနီးမှာ အဲဒီတံခါးပိတ်သွားလိမ့်မည်။ အသင်တို့အတွက် ဒိုအာဆုမွန်တံခါးလည်း ဖွင့်ထားလျက်ပါပဲ၊ အဲတာကို တန်ဖိုးထားကြပါ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ချိုးဖောက်ဖျက်ဆီးခဲ့သမျှတွေကို ပြုပြင်လို့ရသေးသရွေ့ ပြုပြင်လိုက်ပါ။

ညစ်ပေအောင် လုပ်ခဲ့တာတွေကို ဆေးကြောလိုက်

ပါ။ စင်ကျယ်သန့်ရှင်းသွားလိမ့်မည်။ သူတစ်ပါးရဲ့ အခွင့်အရေးကို အသင် အနိုင်ကျင့်ပြီး ယူထားခဲ့ရင် ပြန်ပေးလိုက်ပါလို့ စတဲ့ ကျင့်ရန်ကြဉ်ရန် တရားများကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

“နမ်ခိစိတ်သုံးမျိုး”

လူမှာ နမ်(စ်)စိတ်ဟာ တစ်ခုတည်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် စိတ်ရဲ့အခြေအနေ ကွဲပြားခြားနားလာခြင်းကြောင့် စိတ်ရဲ့ အမည်သုံးမျိုး ဖြစ်သွားပါတယ်။

(၁) မွတ်မအင်နိနဟ်၊ (၂) အမ္မရာဟ်၊ (၃) လောင်ဝါမဟ်။

(၁) အလ္လာဟ်နဲ့ရုဏ်ရဲ့ အမိန့်၊ သြဝါဒတော်များကို နာခံကျင့်သုံးရာမှာ ဝမ်းသာအားရ ပျော်ရွှင်လန်းဆန်းခြင်းတို့နဲ့ အတူ တည်ငြိမ်အေးချမ်းတယ်ဆိုရင် အဲဒီစိတ်ကို မွတ်မအင်နိနဟ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

(၂) ဒီလိုမဟုတ်ဘဲ လောကီစည်းစိမ်များထဲ နစ်မွန်းပြီး ဒုစရိုက်မှုတွေကို ကျူးလွန်လာရင် သာသနာ့ပညတ်တော်များကို မနာခံ သွေဖည်ဖောက်ပြန်လာရင် အဲဒီစိတ်မျိုးကို နမ်(စ်)အမ္မရာဟ်ခေါ်ပါတယ်။

(၃) တစ်ခါတစ်ရံ ကာမဂုဏ်၊ အာရုံမွေ့လျော်တယ်၊ လောဘ

ဒေါသ၊ မာန၊ မနာလိုဝန်တို့ စတာတွေကို စက်ဆုပ်ရွံရှာတယ်။ ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်တယ်။ ဒုစရိုက်မှုတစ်ခုခု ကျူးလွန်မိခဲ့ရင် ဒါမှမဟုတ် ကောင်းမှုတစ်ခုခုပြုဖို့ လစ်ဟင်းသွားရင် ရှက်ရွံ့ကာ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်လာတယ်။ ဒီစိတ်မျိုးကျတော့ လောင်ဝါမတ်စိတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

“အဓိက ချမ်းမြေ့သာယာ နောင်ဘဝမှာသာ”

ဟာရူးနီရရီးဒ်ဘုရင်ရဲ့ သားလူပျိုတစ်ယောက် အမြဲ သူတော်စင်တွေရဲ့ ထိုင်ပိုင်းမှာ များစွာနေလေ့ရှိပါတယ်။ မကြာခဏ သင်္ချိုင်းသို့လည်း သွားလေ့ရှိပါတယ်။ သင်္ချိုင်းရောက်တဲ့ အခါ အို- သင်္ချိုင်းတွင်းရှိသူတို့ ကျွန်ုပ်တို့ထက်အရင် အသင်တို့ ဒွန္နယာမှာ နေခဲ့ကြပါသေးတယ်။ ဒွန္နယာရဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒွန္နယာက အသင်တို့ကို မစွန့်လွှတ်ချင်ဘဲနဲ့ အသင်တို့ သင်္ချိုင်းသို့ ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။

ယခု ဘယ်လိုအခြေအနေများ အသင်တို့အပေါ် ဆိုက်ရောက်တယ်ဆိုတာ သိချင်လှပါတယ်။

تَزُوْعَنِي الْجَنَائِرُ كُلَّ يَوْمٍ وَحَيْرُ نُنْيِ بُكَاءِ النَّائِحَاتِ

နေ့စဉ် ပို့ဆောင်နေကြတဲ့ သေသူအလောင်းတွေက ကျွန်ုပ်ကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြစေလျက်ပါပဲ။

သေသူအတွက် ငိုကြွေးနေကြသည့် အသံများက လည်း ကျွန်ုပ်ကို စိတ်မချမ်းမြေ့စေလျက်ပါပဲ။

တစ်နေ့သောအခါ အဖေ့ထံပါးမှာ သူဌေးတွေ၊ ဝန်ကြီးတွေအပြင် ဂုဏ်သရေရှိသူများ စုဝေး၍ ထိုင်နေကြစဉ် သားက အလည်အပတ် ရောက်လာပါတယ်။ သားရဲ့ဝတ်စား ဆင်ယင်ပုံကို မြင်ပြီး ဒီသားကတော့ ဘုရင်ကို အခြားသူတွေ ရဲ့ရှေ့မှောက်မှာ သိက္ခာချ၊ သေးသိမ်အောင်လုပ်လိုက်ပြီလို့ အချင်းချင်း ပြောဆိုနေကြပါတယ်။

ဘုရင်က သားကိုခေါ်ပြီး အများပြောကြတဲ့အတိုင်း သိက္ခာမချဖို့ သွန်သင်ဆုံးမလိုက်တဲ့အခါ သားက အဖေကို ဘာမှ ပြန်အာခံခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ဒါပေမယ့် အနီးအနားရှိ ငှက် တစ်ကောင်ကို သားက ‘အို- ငှက်ကလေး၊ ဖန်ဆင်းတော်မူတဲ့ အလ္လာဟ်ရဲ့အမိန့်နဲ့ အသင်ကျွန်ုပ်လက်ပေါ် လာနားပါ’။ ငှက် ကလေးဟာ ချက်ချင်းပဲ လာနားခိုပါတယ်။ တဖန် ‘ကိုယ့် နေရာကို ပြန်သန်းလိုက်ပါ’လို့ ပြောတော့ ပြန်သွားလိုက်တယ်။

အားလုံးဟာ ဒီဖြစ်စဉ်ကိုမြင်ကြ၍ အံ့အားသင့်လျက် ရှိကြတယ်။

‘အို- အဖေ၊ စင်စစ်မှာ အဖေ ဒွန္နုယာကို ခင်မင်

တွယ်တာနေလို့ပါ။ သားကြောင့် အဖေ မသေးသိမ်ရပါဘူး။ သားကို သေးသိမ်စေတာဟာ၊ သိက္ခာမဲ့အောင်လုပ်တာ ဒွန္ဒုယာပါ။ ယနေ့မှစ၍ အဖေနဲ့ ခွဲခွာသွားပါတော့မယ်။’

အဲဒီ အချိန်မှာ လိုအပ်တဲ့အခါ သုံးစွဲနိုင်ဖို့ အမေက အလွန်အဖိုးတန်တဲ့ လက်စွပ်တစ်ကွင်းကို ပေးလိုက်တယ်။ နောက် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်လည်း အမြဲဆောင်ထားလျှက်ပဲ။

တစ်ပတ်မှာ တစ်ရက်အလုပ်လုပ်ပြီး တစ်ရက်စာ လုပ်အားခကို ခုနှစ်ရက်အထိ ချွေတာသုံးစွဲတယ်။ လုပ်အားခ ကို အပိုလည်းမယူပါ။ လျော့ပေးရင်လည်း လက်မခံပါ။ စွလာသ်ဝတ်ပြုချိန်ကျရင် အလုပ်နားလိုက်ပါတယ်။

အဘူအာမစ်ရ်အမည်ရှိ လူတစ်ယောက်က ပန်းရံ အလုပ်လုပ်တတ်သူကို ရှာနေရာ ရပ်ကလည်း အင်မတန် ချောမောလှပ၊ ကုရ်အာန်ကို စည်းကမ်းတကျ ခုံပေါ်တင် ရွတ်ဖတ်နေတာ အလွန်နားဝင်ချိုလှသော လူငယ်ကိုတွေ့၍ ‘အို- လူငယ်လေး၊ အလုပ်လုပ်ဖို့ ဆန္ဒကော ရှိပါသလား’ ‘ဘာကြောင့် မရှိရမှာလဲ၊ ဖန်ဆင်းခံရတာ အလုပ်လုပ်ဖို့ပဲ။’ ‘ပြောပါဦး၊ ဘာအလုပ်လုပ်လို့လဲ၊’ ‘ပန်းရံအလုပ်ပါ။’ ‘ကောင်း ပြီ။ လုပ်အားခ ဒင်္ဂါးတစ်ပြားနဲ့ တစ်စိတ်ဆိုပါတော့ နမာဇ် အချိန်မှာ မလုပ်ဘူး။ အလုပ်ရပ်နားမယ်။’

လူငယ်လေးရဲ့ စည်းကမ်းချက်နှစ်ချက်စလုံးကို သဘောတူလိုက်ပါတယ်။ အလုပ်သိမ်းပြီးနောက် လုပ်ကွက်ကို

ကြည့်တဲ့အခါမှာ တစ်ယောက်တည်းနဲ့ လူဆယ်ယောက်စာ အလုပ်လုပ်ထားတာတွေ့ရတော့ အံ့သြလို့မဆုံး ဖြစ်ရတယ်။

ကျွန်ုပ်က ဝမ်းသားအားရစွာနဲ့ သူ့ရဲ့သတ်မှတ်ချက် ထက်ပို၍ လုပ်အားခပေးတော့ လုံးဝလက်မခံပါ။ သူ့အလုပ် ကို သဘောကျလို့ နောက်နေ့လုပ်ဖို့ရှာတော့ သူ့ကို ဘယ်မှာမှ ရှာမတွေ့ဘူး။

စုံးစမ်းမေးမြန်းသည့်အခါ လူတွေက ပထမတွေ့တဲ့ နေရာမှာပဲ တွေ့နိုင်ကြောင်း ပြောကြတယ်။

ဒုတိယအကြိမ်လည်း အရင်စည်းကမ်းအတိုင်း သူက အလုပ်လက်ခံလိုက်ပါတယ်။ လူဆယ်ယောက်ရဲ့ အလုပ်ကို သူဘယ်လိုလုပ်လဲလို့ ပုန်းကွယ်ပြီး စောင့်ကြည့်ခဲ့ရာ အင်မတန် ထူးဆန်းတာ တွေ့ရပါတယ်။ သူက ဘီလပ်မြေမဆလာကို တင်လိုက်တာနဲ့ အုတ်တွေ အလိုအလျောက် စီတန်းကပ်သွား ကြတယ်။

ဒါ အလွှာဟ်ဝလီသူတော်စင်မို့ အကွယ်မှ အကူအညီ ရနေခြင်းပဲ။ တတိယအကြိမ် ကျန်ရှိအလုပ်ကို လုပ်ဖို့ ရှာပြန် တော့လည်း ဘယ်မှာမှ မတွေ့ရှိဘူး။

သူ မမာမကျန်းဖြစ်နေကြောင်းကို တစ်ဦးတစ်ယောက် က ပြောပါတယ်။ ဘယ်မှာရှိလဲ၊ တောထဲမှာပဲ နေတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

လမ်းပြသူကို အခပေးပြီး အတူလိုက်သွားပါတယ်။ သူ့ကိုတွေ့တော့ စလမ်းနဲ့နှုတ်ဆက်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် အဖြေမရပါ။ သူမေ့လျော့နေတယ်။ သတိရလိုက် မရလိုက်ဖြစ်နေတယ်။ ဒုတိယအကြိမ်ခေါ်ခါမှ မှတ်မိသွားပါတယ်။

သူက ကဗျာအချို့ရွတ်ဆိုလျက် ကွယ်လွန်သွားပါတယ်။

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

بِأَصْحَابِي لَا تُغْتَرَبُ بِنَعْمٍ فَالْعُمْرُ يُنْقَدُ وَالنَّعِيمُ يَزُولُ
وَإِذَا حَمَلْتَ عَلَى الْقُبُورِ جَنَازَةً فَأَعْلَمْ بِأَنَّكَ بَعْدَهَا مَحْمُولٌ

‘အို- မိတ်ဆွေ၊ အသင် လောကီစည်းစိမ်ထဲ နှစ်မွန်းမနေနဲ့၊ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အသင့်ဘဝလည်း ကုန်ဆုံးသွားမယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေလည်း ပျက်စီးသွားလိမ့်မယ်။ အသင်သေသူအလောင်း သယ်ဆောင်သွားတဲ့အခါ တစ်နေ့ ဒီလိုပဲ အသင့်အလောင်းလည်း ပို့ဆောင်ခြင်းခံရမယ်’ လို့ အသင်မှတ်ပါလေ။

‘အို- အဘူအာမိရ၊ ကျွန်ုပ်အသက်ထွက်ပြီးလို့ရှိရင် ကျွန်ုပ်ကို ရေချိုးပေးပါ။ ဝတ်ထားတဲ့အဝတ်နဲ့ပဲ ကဖန်ထုတ်လိုက်ပါ။’ ‘အဝတ်အသစ်နဲ့ ထုတ်ရင် ပိုမကောင်းဘူးလား’ ‘အဝတ်အသစ်ဟာ ရှင်သူအတွက် ထိုက်တန်တယ်’ လို့ ပြောပါတယ်။

“မှတ်ချက်”။ ။ ဒီလိုအဖြေမျိုး အဘူဘက္ကရ်(ခ)သခင်က လည်း ပေးခဲ့ဖူးပါတယ်။

ကဖန်အသစ်ဖြစ်စေ၊ အဟောင်းဖြစ်စေ နောက်ဆုံး တော့ ဒီအဝတ်ဆွေးသွားမှာပဲ။ ဘာမှ မထူးပါဘူး။ သေသူနဲ့ အတူ ကောင်းမှုသီလပဲ ပါသွားမယ်။

‘အို- အဘူအာမိရ်၊ ကဗရ်တူးပေးတဲ့သူကို ကျွန်ုပ်ရဲ့ လုံချည်နဲ့ လိုတာအိုးကို လုပ်အားခအဖြစ် ပေးလိုက်ပါ။’

‘ဒီကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နဲ့ အဖိုးတန်လက်စွပ်ကို ဟာရူးနီရရှီးဒ်ဘုရင်ထံ ပို့ပေးလိုက်ပါ။ ’

ကျွန်ုပ်က လူငယ်လေးမှာကြားတဲ့အတိုင်းပဲ အပ်နှံ ထားသောပစ္စည်းများကို ဘုရင်ထံ သွားအပ်ခဲ့ပါတယ်။

ဘုရင်က ကျွန်ုပ်ကို အနီးကပ်ထိုင်ခိုင်းပြီး ‘အသင် ကျွန်ုပ်ရဲ့သားကို သိကျွမ်းပါသလား၊’ ‘ဟုတ်ကဲ့ သိကျွမ်းခဲ့ပါတယ်။’ ‘သူ ဘာအလုပ်လုပ်သလဲ၊’ ‘ပန်းရံလုပ်ပါတယ်။’ ‘အသင်လည်း အလုပ်ခိုင်းခဲ့ဖူးသလား၊’ ‘ဟုတ်ကဲ့၊ ခိုင်းခဲ့ဖူးပါတယ်။’

‘သူ့ကို အသင်ကိုယ်တိုင် ရေချိုးပေးခဲ့သလား၊’ ‘ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပဲ ရေချိုးပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်ုပ် ရဲ့လက်ကို သူ့ရင်ဘက်ပေါ်တင် ပူးကပ်ထားကာ ကဗျာအချို့ ကို ဝမ်းနည်းကြေကွဲလျက် ရွတ်ဆိုပါတယ်။’

‘အို- ခရီးသည် အသင့်ရဲ့နေအိမ် ကွာဝေးလှပေမယ့် ကျွန်ုပ်ရဲ့ ပူဆွေးသောကဟာ စိတ်နှလုံးသားနဲ့ ပူးကပ်လျှက်ပဲ။ တကယ်တော့ သေခြင်းတရားဟာ အရာရာတိုင်းရဲ့ အရသာကို ဖြတ်တောက်ပစ်တာပဲ။’

နောက်ဆုံးမှာတော့ စိတ်ချမ်းမြေ့စေဖို့ သူသင်္ချိုင်းကို ကြွမြန်းသွားခဲ့ပါတယ်။

‘အို- ခရီးသည် အသင်ဟာ မိမိရဲ့ခရီးက ဘယ်တော့မှ ပြန်လာဖို့မရှိပါ။ ’

‘အို- သေခြင်းတရားရဲ့ ရေအေးသောက်သုံးခဲ့တဲ့ ခရီး သည်၊ မကြာမီ အသင့်ရဲ့ အိုမင်းစွမ်းအင် ကုန်ခမ်းနေတဲ့ ဖခင်လည်း ဒီရေအေးကို သောက်သုံးရပါတော့မယ်။ ’

အဘူအာမိရ်သခင်က ညဉ့်ကျတော့ အိပ်မက်မှာ လူငယ်လေးကို မြင်တွေ့ရပါတယ်။ သူရဲ့အခြေအနေကို မေးမြန်းတော့ သူက-

‘အို- အဘူအာမိရ် အလ္လာဟ်က ကျွန်ုပ်ကို မမြင်စဘူး၊ အကြားစဘူး၊ မတွေးစဘူး စည်းစိမ်ချမ်းသာသုခနဲ့ ထားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

(အားလုံးကို ဒီအခွင့်အရေး ပေးသနားတော်မူပါစေ)(အာမီးန့်)

“စိတ်ချမ်းမြေ့စရာ၊ ဥစ္စာမဟုတ်ပါ”

မုလ်မာန်တွေဟာ အလ္လာဟ်ကို လက်ခံယုံကြည်ကြပါတယ်။ အမြဲတစေ အောက်မေ့တသ သတိရကြတယ်။ အဲဒီလို အောက်မေ့တသ သတိရကြလို့လည်း သူတို့ရဲ့စိတ်နှလုံးများဟာ အေးချမ်းတည်ငြိမ်ကြည်နူးလျှက် ရှိကြပါတယ်။ လောကီစည်းစိမ်၊ ရာထူးရာခံ၊ တန်ခိုးအာဏာတွေနဲ့ စိတ်နှလုံးများ အေးချမ်းကြည်နူး၊ သာယာဝပြောနိုင်မှာ မဟုတ်ပါ။

အလ္လာဟ်ကို အောက်မေ့တသ သတိရလို့ရှိရင် စိတ်နှလုံးဟာ အဲဒီအလ္လာဟ်ကလွဲလို့ အခြားဘက်ကို မပျံ့လွင့်တော့ပါဘူး။ ရှရိုက်လုပ်လာရင်တော့ စိတ်နှလုံးဟာ ပျံ့လွင့်တတ်ပါတယ်။ သောင်ဟီးဒ်တရားက ဒီလိုပျံ့လွင့်မှုကို တားဆီးပိတ်ပင်ရုံမက အလ္လာဟ်အပေါ်မှာသာ အာရုံစိုက်စေပါတယ်။ တစ်စိတ်တစ်လက်တည်း ဖြစ်စေပါတယ်။

ဒီလိုမျိုး စိတ်နှလုံးဟာ တစ်ဖက်မှာ အလ္လာဟ်ကို ကြောက်ရွံ့ခန့်ညားလာတဲ့အပြင် အခြားတစ်ဖက်မှာ အလ္လာဟ်ကလွဲ၍ အရာခပ်သိမ်းတို့ဘက်မှ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှု ကင်းဝေးလာတယ်။ စိတ်ချလာတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်နှစ်မျိုးမှာ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်တာ မဟုတ်တဲ့အပြင် တစ်ခုကိုတစ်ခု အထောက်အကူပြု ပြည့်စုံစေလျက်ပဲ ရှိပါတယ်။ (သစ်စိရ်မာဂျီဒ်)

“အလို့တော်ရှိမှ ဟိဒါယသ်ရ”

အလ္လာဟ်က တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ‘ဟိဒါယသ်’ လမ်းမှန်တရား ရစေလိုရင် အဲဒီသူရဲ့ရင်ခွင်၊ စိတ်နှလုံးသားကို သာသနာတော်၊ အစ္စလာမ်အပေါ် လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ အတွက် ပွင့်လင်းကျယ်ဝန်းစေတော်မူတယ်လို့ ရုစုလ်တမန်တော်က စူရဟ်အန်အာမ်ရဲ့ အာယသ်တော်ကို ရွတ်ဆိုပြတော်မူခဲ့ပါတယ်။

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ

‘အို- နဗီတမန်တော် ရင်ဖွင့်ပေးခြင်းရဲ့ အမှတ်အသား ဘယ်လိုရှိပါသလဲ’ လို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်က မေးမြန်းခဲ့ပါတယ်။ ‘ဒွန္နုယာကို သူ့စိတ်မဝင်စားပါ။ ဒါ့အပြင် အမြဲတစေ နေရမယ့် အာသ်ရသ်၊ တမလွန်ဘက်ကို အာရုံရှိလာမယ်’ လို့ နဗီတမန်တော် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ (မစ်ရှ်ကားသ်ကျမ်း)

“ဘာကြောင့် သေစေရတာလဲ”

တစ်နေ့သောအခါ နဗီတမန်တော်မူစာ(အ)က ‘အို- အလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်က လူသားတွေကို ဖန်ဆင်းတော်မူပြီး တဖန် အဘယ့်အတွက်နဲ့ သေစေတော်မူပါသလဲ’ လို့ လျှောက်ထားမေးမြန်းတော်မူခဲ့ပါတယ်။

‘အို- မူစာ၊ အသင် ဂျုံစိုက်ပျိုးရင် အဲဒါကို အချိန် တန်တဲ့အခါ မရိတ်သိမ်းဘူးလား၊ တဖန် အဲဒါကိုလှေ့ပြီး အခွံနဲ့ အစေ့တွေကို ခွဲ၍ အခွံများကို လွှင့်ပစ်တယ်မဟုတ်လား။

ဒီလိုပဲ လူသားများရဲ့ သတ်မှတ်ထားတဲ့သက်တမ်း တွေ ပြည့်သွားရင် ငါအလ္လာဟ်ကလည်း သူတို့ရဲ့အသက်များ ကို ရုတ်သိမ်းခိုင်းတာပေါ့။ အသင်က အခွံနဲ့အစေ့ကို ခွဲပြီး အခွံကို လွှင့်ပစ်သလို ငါအလ္လာဟ်ကလည်း တစ်ချို့လူတွေ ကို ဂျန္နသ်မှာထားတော်မူတယ်။ အချို့ကိုကျတော့ ဂျဟန္နမ် (ငရဲ)ထဲ လွှင့်ပစ်တော်မူတယ်’လို့ ရှင်းလင်းစွာ ဖြေကြားတော် မူပါတယ်။

“သေမင်းက အိမ်သူအိမ်သားများနဲ့ နှုတ်ဆက်ခြင်း”

သေမင်းက တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ အသက်နှုတ်တဲ့ အခါ အိမ်သူအိမ်သားများ အော်ဟစ်ငိုကြွေးကြလေတယ်။ သေမင်းက အိမ်ရဲ့ဒေါင့်တစ်ဒေါင့်မှ အို- အိမ်သူ/သားတို့ ငါဟာ ဒီအိမ်ကို နောက်လည်း အကြိမ်ကြိမ်လာရဦးမယ်။ အသက်ရှင်နေသူရှိခဲ့ရင် တစ်ယောက်မကျန် အသက် နှုတ်သိမ်းဖို့ လာရဦးမယ်လို့ ပြောတာကို အိမ်သူအိမ်သား များ ကြားလိုက်ရရင်တော့ သေသူအတွက်မငိုဘဲ၊ ကိုယ့်အပူ

ကိုယ်စိုက်ရောက်သွားလိမ့်မယ်လို့ ဟဒီးစ်တော်မှာလာရှိတယ်။

“ဘယ်အတွက် စိတ်ညစ်ခဲ့ရ၊ အဲဒီအတွက် ပြန်စိမ်ချမ်းသာရာရ”

အာဒမ်(အ)မှာ အိမ်လီးစ်ကြောင့် ဂျန္နုသ်မှထွက်ခဲ့ရလို့ သောကဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ အပြစ်က ရှိုင်သွာန်ရဲ့ဘက်ကလို့ အလ္လာဟ်ပြတော်မူလိုက်တဲ့အတွက် စိတ်ချမ်းမြေ့ရွှင်လန်းခဲ့ရပါတယ်။

ရှိုင်တွာန်က သူတို့နှစ်ဦးကို လှည့်ပတ်ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ကာ တိမ်းပါးချွတ်ချော်စေခဲ့လို့ပဲ ဆိုတယ်။

အိမ်ရာဟီးမ်(အ)က နမ်ရှူးဒ်ဘုရင်ရဲ့ မီးပုံကိုမြင်တွေ့ရပြီး သောကသက်ရောက်ခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် အလ္လာဟ်က **مَرْرًا وَسَلَامًا** အဲဒီမီးကို အိမ်ရာဟီးမ်အပေါ် အေးမြစွာနဲ့ သာယာစွာဖြစ်စေမှုကြောင့် စိတ်ချမ်းမြေ့ ရွှင်လန်းခဲ့ရပါတယ်။ နဗီတမန်တော် မူဆာ(အ)ရဲ့မိခင်က မိမိသားကို မြစ်ထဲထည့် မျှောစေခဲ့တဲ့အခါ အလွန်သောကဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖိရ်အောင်ဘုရင် ပင်လယ်ထဲ နှစ်မြှုပ်သေခဲ့ရတဲ့အတွက် ကြောင့် အင်မတန် ဝမ်းသာရွှင်လန်းမိခဲ့ပါသည်။

နဗီတမန်တော်ယအ်ကူးဗ်(ﷺ)က သားရဲ့သွေးထိပေနေတဲ့ အင်္ကျီကို တွေ့ရှိရတော့ သောကဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်တဲ့

ဒါပေမယ့် ယူစွမ်း(ﷺ)က မိမိအင်္ကျီကို အဖေဆီပို့ပေးတဲ့အခါ ကွယ်နေတဲ့မျက်လုံးဟာ တဖန် ပြန်လင်းလာပြီး တွေ့မြင်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဝမ်းသာအားရခဲ့ပါတယ်။

အနှစ်ချုပ်ပြောရရင် အဘယ်အတွက်ကြောင့် သောကဖြစ်ရတာလဲ၊ အဲဒီအရာကြောင့် ပြန်ပြီး ရွှင်လန်း ဝမ်းသာနိုင်စရာအကြောင်း ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပါတယ်လို့ မြင် စေချင်ပါတယ်။

اللَّيْسَ بِسَجْنِ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ

“မိုအ်မင်ပိသစေရန် အကြောင်းအရာ”

ဒုန္နယာသည် မိုအ်မင်များအတွက် အကျဉ်းထောင်ဖြစ် ၍ ကာဖီရ်များအတွက် ဂျန္နသ်ဖြစ်ပါတယ်လို့ တမန်တော်မြတ် က မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

အလိုသဘောက လှောင်အိမ်ထဲမှာရှိသည့် ငှက် ကလေးဟာ လွတ်လပ်နေတဲ့ ငှက်များလို မဟုတ်ပါ။ အဲဒီလို ပဲ၊ မိုအ်မင်များဟာ ဒုက္ခသုက္ခအပေါင်းရဲ့ ကျွင်းထဲကျရောက် နေတယ်။ ကာဖီရ်များကျတော့ တောရဲတရိစ္ဆာန်များ ပမာ လွတ်လပ်ပြီး ပျော်ရွှင်လျှက်ရှိကြပါတယ်။

မှတ်သားစရာအချက်မှာ ဒီအကျဉ်းထောင်ထဲမှာ

လည်းပဲ မိုအ်မင်များအတွက် သီးသန့် ချမ်းသာရာရခြင်း တစ်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဟာကတော့ ဘယ်သူမဆို တိရစ္ဆာန် ကို လှောင်အိမ်ထဲထည့်ပြီး မွေးမြူတယ်ဆိုရင် အဲဒီသူဟာ သူမွေးတဲ့တိရစ္ဆာန်ရဲ့ စားရေး၊သောက်ရေး၊ သူရဲ့လိုအပ်ချက် ကိုလည်း တာဝန်ယူရပါတယ်။ လွတ်လပ်နေတဲ့ တိရစ္ဆာန်များ ကျတော့ မိမိရိက္ခာအတွက် မိမိ ပူပန်သောကထားရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အခြားသူရဲ့လက်ထဲ မရောက်ရအောင်၊ ရှောင်တိမ်း ဖို့အတွက်လည်း သောကပိုက်ပါသေးတယ်။

ဒီအတိုင်းပဲ၊ ကလေးမာဟ်ဖတ်ထားတဲ့ မိုအ်မင် တစ်ယောက်ဟာ အီမာန် သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီးတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်ထဲ လှောင်အိမ်ထဲ ချုပ်နှောင်ခံလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီသူအပေါ်မှာ အလ္လာဟ်ဘက်က သီးသန့် အာရုံစူးစိုက် ခြင်းနဲ့ ဂရုဏာသက်ရောက်ခြင်း ရှိနေပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အဲဒီသူကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက် တော်မူလေ့ရှိပါတယ်။ သို့သော် အလ္လာဟ်ကို မယုံကြည်သူ များအပေါ်မှာတော့ မိုအ်မင်လိုမဟုတ်ပါ။

“မိုအ်မင်ရဲ့ လက္ခဏာ”

မိုအ်မင်ရဲ့ အရည်အချင်းဟာ ဒီလိုရှိပါတယ်။ သူဟာ ကောင်းတာနဲ့မကောင်းတာကို ခွဲခြားနိုင်ပါတယ်။ မကောင်းတာ ကို ဝေးစွာရှောင်ပါတယ်။ တစ်နေ့ တစ်ဦးတစ်ယောက်က

နဗီတမန်တော်ကို လျှောက်ထားမေးမြန်းခဲ့ပါတယ်။ တိကျမှန်ကန်တဲ့ အီမာန်ရဲ့အမှတ်အသားဟာ ဘယ်လိုရှိပါသလဲ ဒီတော့ နဗီတမန်တော်က မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

إِذَا سَرَّكَ حَسَنَتُكَ وَسَاءَتُكَ سَيِّئَتُكَ فَإِنَّتَ مُؤْمِنٌ

အသင့်ရဲ့ကောင်းမှုကုသိုလ်က အသင့်ကို ပျော်ရွှင်စေသလို၊ အသင့်ရဲ့မကောင်းမှုက အသင့်ကို သောကဖြစ်စေတယ်ဆိုရင်တော့ အသင်ဟာ တိကျတဲ့ မိုအ်မင်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီသောကဟာ အဲဒီသူအတွက် အမှားဝန်ခံဖို့ရာ အကြောင်းခံဖြစ်သွားပါတယ်။

ကာဖိရ်တွေ ဘယ်လောက်ပဲ အကုသိုလ် အပြစ်ကျူးလွန်ပါစေအုံးတော့ ဘာမျှမသိရပါ။ (သောကဖြစ်ရခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်းမရှိပါ) အဲဒီလူတွေက မကောင်းတာလုပ်တယ်လို့ မအောက်မေ့ပါ။ ဒီအခြေအနေဟာ ဝန်ခံခြင်းရဲ့ အခွင့်အရေးလက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရခြင်းကြောင့် မိမိနောင်ဘဝ ပျက်စီးခံရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီဒွန္နယာမှာ ကာဖိရ်တွေ မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်လုပ်ပြီးတော့လည်း သာယာဝပြောနေတဲ့ အခြေအနေတွေကို မြင်တွေ့ရပြီး မိုအ်မင် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတွေကျတော့ ဒုက္ခသုက္ခထဲမှာ နစ်ဝင်နေကြတယ်။ ဒီအတွက်ကြောင့် စိတ်ဓာတ်မကျ၊ သောကမဖြစ်ကြပါနဲ့၊ နဗီတမန်တော်ရဲ့ ခေတ်သမယမှာ မိုအ်မင်အုပ်စုတစ်စုမှာ ဒီလိုအတွေး အနည်းငယ်ရှိခဲ့ကြပါ

တယ်။ အလ္လာဟ်ရန်သူဖြစ်တဲ့ ကာဖိရ်မွတ်ရှ်ရစ်ကံတွေက တော့ ဒုန္နယာမှာ စည်းစိမ်ချမ်းသာစွာ နေကြရတယ်။ ကျွန်ုပ် တို့ကျတော့ ဒုက္ခသုက္ခနဲ့ ရင်ဆိုင်နေကြရတယ်။ အဲဒီအချိန် အခါမှာ အလ္လာဟ်ဘက်က အာယသ်တော် ကျရောက်လာခဲ့ ပါတယ်။

لَا يَغُرُّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ

အလိုသဘောမှာ ကာဖိရ်တွေ စည်းစိမ်ချမ်းသာစွာနဲ့ နေကြတဲ့ အခြေအနေကို တွေ့မြင်နေရပါတယ်။ ဒါကတော့ သူတို့ရဲ့ နောင်ဘဝ ဆိုးရွားဖို့အတွက်သာ ဖြစ်တယ်။ မိုအ်မင် ကျတော့ အလ္လာဟ်ကို ကျေနပ်နှစ်သက်အောင်သာ လုပ် ဆောင်၍ နေကြရပါတယ်။ ဒီလို လုပ်ပေးရတဲ့အတွက် အလ္လာဟ်က ဂျန္နသ်ထဲမှာ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် စည်းစိမ်များ စုဆောင်းထားတယ်လို့ အောက်မေ့ပါ။

သူတော်စင်များက ဒုက္ခတစ်စုံတစ်ရာ မရောက်တဲ့နေ့ ဟာ အလ္လာဟ်က ကျွန်ုပ်တို့ကို အမျက်တော်ရှုလို့ပဲ ဖြစ်မယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကနေ့ တစ်စုံတစ်ရာသော နေ့အ်မသ် စည်းစိမ် မပို့လို့ဘဲလို့ ထင်မြင်ယူဆလေ့ ရှိပါတယ်။

ဖိရ်အောင်ဘုရင်ဟာ သူ့သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး မှာ ဦးခေါင်းကိုက်ခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ အကြောင်းကတော့ သူ တစ်စုံတစ်ရာ အသနားမခံရအောင် ချမ်းသာခွင့်နှင့် အစားမရ ရှိအောင် ဖြစ်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုရင် -

(إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ) အလ္လာဟ်က ဘယ်သူ့ရဲ့ အကျိုးကိုမျှ မဆုတ်ယုတ်စေပါလို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ မိုအ်မင် တွေကို နောင်တမလွန်မှာ အပြည့်အဝ အစားပေးသနားတော် မူပါမယ်။ ကာဖိရ်ကျတော့ ဒွန္နုယာမှာပဲ ရရှိကြရမှာမို့ သူတို့ တွေရဲ့ အခြေအနေကောင်းတာကို မြင်တွေ့ရခြင်းဖြစ်တယ်။

မိုအ်မင်များရဲ့ မူလနေရာဟာ ဂျန္နုသ်ဖြစ်တယ်။ ဒွန္နုယာဟာ ယာယီတည်းခိုတဲ့နေရာ ဖြစ်တယ်။ ဒီခရီးဟာ ရပ်တန့်ခြင်းမရှိဘဲ အမြဲမပြတ် သွားနေလျက်ရှိတယ်။ နွေမိုး ဆောင်း ရာသီ ဘယ်လိုပြောင်းလျက်ဖြစ်စေ၊ နီးကြားလျက် ဖြစ်စေ၊ အိပ်ပျော်လျက်ဖြစ်စေ၊ ခရီးနှင်လျက် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ 'မိမိရဲ့သေခြင်းတရားနဲ့ နီးကပ်လာလေလေပါပဲ။

“သေမင်းရဲ့ ကြေညာချက်”

أَنَا الْمَوْتُ الَّذِي أَفَرِّقُ بَيْنَ الْبَنَاتِ وَالْأُمَّهَاتِ

(၁) အမေနဲ့သားကို တကွတပြားစီလုပ်တာလည်း ငါသေမင်းပဲ

أَنَا الْمَوْتُ الَّذِي أَفَرِّقُ بَيْنَ الْإِخْوَةِ وَالْأَخَوَاتِ

(၂) မောင်နှမချင်း ခွဲပစ်တာလည်း ငါသေမင်းပဲ။

أَنَا الْمَوْتُ الَّذِي أَفَرِّقُ بَيْنَ كُلِّ حَبِيبٍ

(၃) သူငယ်ချင်းအချင်းချင်းကို ခွဲပစ်တာ ငါသေမင်းပဲ။

أَنَا الْمَوْتُ الَّذِي أَفَرَّقُ بَيْنَ الزَّوْجِ وَالزَّوْجَةِ

(၄) လင်မယား တစ်ယောက်တစ်ခြားစီလုပ်တာ ငါသေမင်းပဲ။

أَنَا الْمَوْتُ الَّذِي أُخَرِّبُ الدِّيَارَ وَالْقُصُورَ

(၅) အိမ်ယာတိုက်တာကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရတာငါသေမင်းကြောင့်ပဲ။

أَنَا الْمَوْتُ الَّذِي أَعْمِّرُ الْقُبُورَ

(၆) သင်္ချိုင်းတွေကို စည်းကားအောင်လုပ်တာ ငါသေမင်းပဲ။

أَنَا الْمَوْتُ الَّذِي أَطْلُبُكُمْ وَأَدْرَكُكُمْ فِي بَرْجٍ مُشِيدَةٍ

وَلَا يَبْقَى مَخْلُوقٌ إِلَّا يَذَنِّي

အသင်တို့ကို ရှာဖွေလျက် အသင်တို့ကို အလွန်လုံခြုံတဲ့ အဆောက်အဦးထဲလည်း တွေ့မြင်ရတယ်။ ဘယ်သက်ရှိသတ္တဝါမှ ငါ့အရသာမမြည်းဘဲ မနေရဘူး။ “မသေခင် ဘာလုပ်သင့်လဲ”။

“သေပြီးနောက် လူငါးမျိုး”

ပထမ- အသက်ဝိညာဉ်ကို သေမင်းက ယူဆောင်သွားပါတယ်။

ဒုတိယ- လူ့ခန္ဓာကို ပိုးမွှားက စားလိုက်ပါတယ်။

တတိယ- သေသူရဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာကို အမွေစားအမွေခံတွေက ယူသွားကြတယ်။

စတုတ္ထ- သေသူရဲ့အရိုးကို မြေက စားသွားတယ်။

ပဉ္စမ- သေသူရဲ့ကောင်းမှုကို အကြွေးရှင်တွေက ယူဆောင်သွားကြတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့က သူတစ်ပါးရဲ့ အတင်းအဖျင်းကို ဘာလို့ ချွတ်နေကြတာလဲ၊ အဲဒါဟာ ကိုယ့်ရဲ့ကောင်းမှုကို ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်းပဲလို့ ဟဒီးစ်တော်မှာ လာရှိပါတယ်။

الْحَسَدُ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ

မီးဟာ ထင်းများကို လောင်ကျွမ်းပြာကျစေသလို၊ မနာလိုဝန်တို့မှုဟာလည်း ကောင်းမှုကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါတယ်။ အတင်းအဖျင်းပြောသူဟာ ခံရသူရဲ့ အကုသိုလ်အပြစ်တွေကို ဆေးကြောပေးရုံမက သူရဲ့အပြစ်များကိုပါ ထပ်ပြီး ထမ်းရွက်ယူလိုက်ရတယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

“အလွန်ကြောက်မက်ဘွယ် အဖြစ်ဆိုး”

မဒီနာဟ်မြို့တော်ရဲ့ အနီးနားမှာ အမျိုးသမီးတစ်ဦး သေသွားခဲ့တယ်။ သူမကို ရေချိုးပေးနေကြစဉ် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က သေသူမရဲ့ ပေါင်ကြားထဲလက်ထည့်ပြီး ဆေးကြောယင်း ဒီသူမဟာ ဘယ်သူဘယ်ဝါနဲ့ မကောင်းတဲ့ အဆက်အသွယ် ရှိခဲ့တယ်လို့ ပြောမိပါတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ သူမရဲ့လက်ကို ပေါင်ကြားမှ ဆွဲထုတ်၍မရပါ။ လက်က လုံးဝပူးကပ်နေတယ်။ သင်္ဂြိုဟ်ဖို့အတွက် စောင့်နေကြတဲ့ လူတွေက အချိန်ကုန်နေပြီ၊ မိုးချုပ်တော့မယ် အမြန်လုပ်ကြလို့ မေတ္တာရပ်ခံတဲ့အခါ စုံစမ်းမေးမြန်းတော့မှပဲ အဖြစ်မှန် ဖော်ထုတ်ကြတယ်။

အာလင်မိပ်ညာရှင်ထံ ဖယ်ဝါမေးတော့ တစ်ပါးက လက်ဖြတ်ပစ်ခိုင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် သူမရဲ့ဆွေမျိုးတွေက သဘောမတူကြဘူး။ အသက်ထင်ရှားနဲ့ လက်ပြတ်အဖြစ် မမြင်လိုဘူးလို့ ပြောကြတယ်။

နောက်ဆုံးမှာ အဲဒီအချိန်က သုခမိန်ကြီး အိမာမ် လေးပါးအနက် တစ်ပါးဖြစ်တဲ့ အိမာမ်မာလိစ်ကထံ ဖယ်ဝါ တောင်းတော့ သခင်ကြီးက ငါ့ကို အဲဒီနေရာခေါ်သွားကြ၊ အခြေအနေ လေ့လာသုံးသပ်လိုတယ်။

သခင်ကြီးက သူမကို အကွယ်မှနေ၍ မေးမြန်းပါတယ်။

အို - အမျိုးသမီး၊ အသင်မရေချိုးပေးနေစဉ် သေသူမကို ဘာပြောမိသလဲ၊ သူမ အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က အမျိုးသား တစ်ဦးနဲ့ မကောင်းတဲ့အဆက်သွယ်ရှိခဲ့တယ်လို့ ပြောမိခဲ့ပါတယ်။

သူမက အသင်မကို ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့ဖူးလား၊ သူမ မပြောခဲ့ပါ။ အဲဒီအမျိုးသားရဲ့ အိမ်ရှေ့ကနေ သူမဖြတ်သွားလို့ အထင်လွဲပြီး ပြောမိခဲ့တာပါ။

သခင်ကြီးက အဲဒီအချိန်မှာ တရားသူကြီးချုပ်ဖြစ်တဲ့
အလျောက် ကုန်အာန်ရဲ့ စီရင်ထုံးအတိုင်း-

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ
فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَنِينَ جَلْدَةً

အပြစ်ကင်းစင်တဲ့ အမျိုးသမီးများကို စွပ်စွဲပြီးနောက်
သက်သေလေးဦး မတင်ပြနိုင်တဲ့သူတို့ကို အသင်တို့ ကြိမ်ဒဏ်
အချက်ပေါင်း ရှစ်ဆယ် ရိုက်ကြလေကုန်လို့ အလွှာဟ်က
မိန့်တော်မူထားပါတယ်။

သူမကို ကြိမ်ဒဏ်ရှစ်ဆယ်ရိုက်ဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်ပါတယ်။

ခုနှစ်ဆယ်၊ ခုနှစ်ဆယ့်ငါးကြိမ် ရိုက်ပြီးသည်အထိ
သူမရဲ့လက် မကွာသေးပါ။ ခုနှစ်ဆယ့်ကိုးကြိမ်အထိတောင်
အံ့သြဖို့ကောင်းတာက အခြေအနေ မထူးခြားခဲ့ပါ။ သတ်မှတ်
ချက် ကြိမ်ဒဏ်ရှစ်ဆယ်ပြည့်တော့မှ အပြစ်မှလွတ်သွားတယ်။

“သေမင်းလာရာ လက္ခဏာ”

တစ်နေ့သောအခါ ရုရှလ်တမန်တော်က-

‘အို- သေမင်း၊ အသင်ကိုယ်တိုင် မလာခင် တစ်စုံ
တစ်ရာ အချက်ပြ သတိရဖို့အတွက် အဦးဆုံး သတင်းပို့ရင်
မကောင်းလေဘူးလား’ လို့ မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

‘အို- ရရုလ်လွလ္လာဟ်၊ ကျွန်တော်မျိုးက မိမိရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များကို ရှေ့ပြေးအနေနဲ့ စေလွှတ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူတွေက ဂရုမစိုက်ကြပါဘူး။’

‘အသင်က ရှေ့ပြေး ဘာတွေကို စေလွှတ်ပါသလဲ’
‘အို- ရရုလွလ္လာဟ်၊ သွားများကျိုးခြင်း၊ မျက်စိမှုံခြင်း၊ ဆံပင် ဖြူလာခြင်း စတာတွေဟာ ကျွန်တော်မျိုးဘက်က ကျွန်တော် မျိုးလာမယ့်သတင်း တင်ကြိုပို့ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်’လို့ တင်ပြပါတယ်။

‘အို- လူသား၊ အသင်တို့ဆီ ကျွန်ုပ်လာမယ်ဆိုတာ ကို တစ်ဆက်တည်း တစ်ခုပြီးတစ်ခု သတင်းပေးသွားပါတယ်။ နောက်ဆုံး ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ပဲ ရောက်လာရတော့တယ်။’

(ကုရ်တို့ဗီကျမ်း)

“တကယ်မသေခင် အစမ်းသေကြည့်ရအောင်”

အသက်ဝိညာဉ် ထွက်သွားပြီးရင် ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ဘာမှ အသုံးမကျတော့တာကို တစ်လောကလုံးက တကယ် သေတာ သိထားကြပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အစမ်းသေကြည့်ရအောင်ဆိုတာ ဒါလည်း သေခြင်း တစ်မျိုးပါပဲ။ ဥပမာ-

လူသားက မိမိရဲ့ စိတ်ကြိုက် အလိုဆန္ဒဖြစ်တဲ့

လောကီချမ်းသာ၊ ကာမဂုဏ်တွေ မတရားမပျံ့ပွားစေဘဲ သေသူလို အဆုံးသတ်ပြီး အလ္လာဟ်နဲ့ ချဉ်းကပ်နီးစပ်မှုရဖို့ အလ္လာဟ်ရဲ့အကြိုက် အလိုသဘောကျမှုကို အထူးရှေ့တန်း တင်ခြင်းဟာ မသေခင် အစမ်းသေကြည့်ကြကုန်လို့ နဗီတမန် တော်က **مَوْتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا** လို့ မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

နဖစ်အမွှာရဟ် စိတ်ဆိုးရဲ့အကြိုက်၊ အလိုဆန္ဒမှန်သမျှ ကို အဆုံးသတ် နိဂုံးချုပ်ရုံမက၊ အလ္လာဟ်ရဲ့ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိသမျှ အကျိုးနဲ့အဆိုးကိုလည်း မလိုလား မတောင့်တရပါ။

ဒီနည်းနဲ့ပဲ ချဉ်းကပ်နီးစပ်လိုသူတိုင်းဟာ တကယ် မသေခင် အစမ်းသေကြည့်ရအောင်ဆိုတဲ့ နောက်တစ်နည်း က တရားအခေါ်အဝေါ်အရ **إِنْفِئِ** လို့ ဆိုပါတယ်။ နမူနာ တင်ပြရရင် သေသူက မိမိဘက်မှ တစ်စုံတစ်ရာမျှ ရေချိုးပေး သူကို မငြင်းဆန်နိုင်သလို မွှအံမင်မုစလ်မာန် တစ်ယောက်က လည်း အလ္လာဟ်ရဲ့အကြိုက် အလိုကျ သဘောတူနှစ်မြို့မှု အပေါ် မိမိဘက်မှ တစ်စုံတစ်ရာမျှ ငြင်းဆန်လက်မခံလို့ မရ တော့ပါ။

တကယ် မသေခင် အစမ်းသေကြည့်သူရဲ့ အဆင့် အတန်း အလွန်မြင့်မားလှပါတယ်။ သူဟာ အလ္လာဟ်နဲ့ နီးစပ် သွားတဲ့အတွက် သူ့ကြားရတဲ့နားနဲ့ အလ္လာဟ်ကလည်း ကြား တော်မူတယ်။ သူ့မြင်တွေ့ရတဲ့မျက်စိနဲ့ အလ္လာဟ်က မြင် တော်မူတယ်။ သူ့လက်နဲ့ ကိုယ်တွယ်ထိစပ်ခြင်းနဲ့ အလ္လာဟ်

လည်း ထိစပ်တော်မူတယ်။ သူ့ခြေလှမ်းလှမ်းရာဘက်သို့လည်း အလွှာဟ်က ထောက်လှမ်းပြီးသားဖြစ်တယ်လို့ ရှုလ်တမန် တော်က မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

لَا يَزَالُ الْعَبْدُ يَتَقَرَّبُ إِلَىٰ بِالنَّوَافِلِ حَتَّىٰ أَحِبَّهُ فَإِذَا
أَحْبَبْتَهُ كُنْتَ سَمِعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ وَبَصَرَهُ الَّذِي
يُبْصِرُ بِهِ وَيَدَهُ الَّذِي يَنْطِشُ بِهِ وَرِجْلَهُ الَّذِي يَمْشِي بِهِ

မြောက်များစွာ လူတွေက ငါတို့ စိုင်းယဒ်မျိုးနွယ် သူတော်စင်ပညာရှင်ရဲ့ အဆက်အနွယ်ဖြစ်ကြတယ်။ ဘယ်လို ပဲဖြစ်ဖြစ် ငါတို့ရဲ့ဘဝနိဂုံးဟာ အီမာန်အပေါ်မှာပဲ ဖြစ်ကြမယ် လို့ ဆန္ဒတွေ ပိုက်ထားကြပါတယ်။ ဒီအယူအဆဟာ မဟာ အမှားကြီးမှားခြင်းလို့ အဗ်ဒုလ်ဝါဟစ်ဒ်ဘလ်ဂရာမီ သုခမိန် က မိမိရဲ့ ကျော်ကြားတဲ့ စင်အစနာဘိလ်ကျမ်းမှာ ရေးသား ထားပါတယ်။

အို- မျိုးရိုးဂုဏ်ပေါ် မော်ကြွားသူတို့၊ မာန်မာန မထောင်လွှားကြလေနဲ့، اِنْ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ အသင်တို့ အနက် အမွန်မြတ်ဆုံးသူဟာ အလွှာဟ်ရဲ့ထံတော်မှာ သက္ကဝါ အပြစ်ရှောင်ကြဉ်သူတို့သာ ဖြစ်ကြတယ်လို့ မိန့်တော်မူခဲ့ပါ တယ်။ وَقَبَائِلٌ لِّتَعَارَفُوا ဖန်ဆင်းတော်မူထားတဲ့ အရောင် အဆင်း (သို့) အမျိုးအနွယ်တွေဟာ အချင်းချင်း တစ်ဦးကို တစ်ဦး သိကျွမ်းမှတ်မိဖို့အတွက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

(ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်)

နဗီတမန်တော်ကလည်း -

لَوْ كَانَ فِي بَلَدٍ وَلَدِي وَالنَّاسُ اتَّقَى مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي

အကယ်၍ ဘယ်ဒေသမှာပဲ ငါ့အဆက်အနွယ်ရှိဦး
တော့၊ သူ့မှာ သက္ကဝါမရှိရင် သူဟာ အခြားသူထက် မမြတ်ပါ။
သူဟာ ငါ့အဆက်အနွယ်မှလည်း မဟုတ်ပါလို့ မိန့်တော်မူ
ခဲ့ပါတယ်။

အလ္လာဟ်က اٰمَنَّا بِتَقَبُّلِ اللّٰهِ مِنَ الْمُتَّقِينَ သက္ကဝါ အပြစ်
ရှောင်ကြဉ်သူကိုသာ နှစ်မြို့သဘောကျ လက်ခံတော်မူပါ
တယ်။ မြင့်မြတ်ခြင်းဟာ မျိုးရိုးဂုဏ်နဲ့ ဘာမှ မသက်ဆိုင်ပါ။

(ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်)

အာခိရယ်ရဲ့ အကောင်းဆုံးအသုံးအဆောင်ဟာ -

وَتَزَوُّرُ وَاَفَاكٍ خَيْرٌ اِلَّا التَّقْوَى

သက္ကဝါတရားသာဖြစ်တယ်။ မျိုးရိုးဂုဏ်မဟုတ်
ကြောင်း ထင်ရှားလှပါတယ်။ (ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်)

အလ္လာဟ်ရဲ့ နှစ်မြို့ချစ်ခင်ခံရသူ မိတ်ဆွေဟာ -

اِنْ اَوْلِيَائِهِ اِلَّا الْمُتَّقُونَ

သက္ကဝါ အပြစ်ရှောင်ကြဉ်သူတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်တယ်။
လောကီရဲ့ ဘယ်ဂုဏ်မှ အလ္လာဟ်ရဲ့မိတ်ဆွေအဖြစ် ဖန်တီး
မပေးနိုင်ပါ။ (ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်)

ရုဂ္ဂလ္လာဟ်က မိမိရဲ့ အချစ်ဆုံးသမီးတော်
ဖာသွေမဟ်ကို -

لَا تَتَكِنِّي إِنِّي بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ اَعْمَلِي اَعْمَلِي

အို- သမီး၊ အသင်မက ရုဂ္ဂလ္လာဟ်ရဲ့ သမီးဖြစ်လို့
ဆိုပြီး အားမကိုးနေနဲ့၊ အသင်မ အမလ်ကောင်းမှုကို ဆောက်
တည်ပါ။ အသင်မ အမလ်ကောင်းမှုကို ဆောက်တည်ပါ။
အသင်မ အမလ်ကောင်းမှုကို ဆောက်တည်ပါလို့ သုံးကြိမ်
ကျပ်ကျပ်(တိတိ) သတိပေး နှိုးဆော်ထားတော်မူပါတယ်။

အဲဒီလိုပဲ နဗီတမန်တော်က မြေးတော်နှစ်ပါး အီမာမ်
ဟစန်နဲ့ ဟုစိုင်န့်ကို -

الْجَنَّةُ لِلْمُطِيعِ وَإِنْ كَانَ عَبْدًا حَبَشِيًّا

وَالنَّارُ لِلْعَاصِي وَإِنْ كَانَ سَيِّدًا أَوْ ثَرِيًّا

ဂျန္နုသ်သုခဘုံဟာ အမိန့်နာခံသူအဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။
နီကဒိုးလူမျိုး လူမဲပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စိုင်ယဒ်လူမျိုးပဲ ဖြစ်ပါစေ ဂျဟန္နုမ်
ဟာ သွေဖည်ငြင်းဆန်သူအတွက် ဖြစ်ပါတယ်လို့ မိန့်တော်မူ
ခဲ့တယ်။

အလ္လာဟ်က သွေဖည်တဲ့သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို
သဘောမတူ မကျေနပ်ဘူးဆိုရင် စေတမန်တော်အားလုံး
ကအဲဒီသူနဲ့ ပတ်သက်လို့ အသနားခံလည်း ဘာမျှ အကျိုး
မဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့၊ နောက်တော့ မျိုးရိုးဂုဏ်ကို အားကိုးနေလို့

လည်း ဘာဖြစ်လာနိုင်မလဲ။ ဒါကြောင့် “မသေခင်ဘာလုပ်သင့်လဲ”

“အရေးကြီးလှ သုံးရက်မျှ”

လူ့ဘဝမှာ သုံးရက်ဟာ အလွန်အရေးကြီးလှတယ်။ ပထမ- တစ်နေ့ကတော့ သူ ဒွန္ဒုယာကို လာတဲ့နေ့ဖြစ်တယ်။ သူလာလာခြင်း သူ့အနီးအနားရှိ သူမွန်သူမြတ်က အာဇာနည် အိကာမသ်ဆိုပေးခြင်း ဖြစ်တယ်။

ဒွန္ဒုယာမှာ သူ့အဦးဆုံးအသံကို အလ္လာဟ်နဲ့ရရလင် ကြားလိုက်ရခြင်းဖြင့် တစ်ဘဝလုံး ကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းဖို့ နိမိတ်ကောင်းတစ်ရပ်ပါ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူ့နှလုံးသားထဲ အလ္လာဟ်နဲ့ရရလင်ရဲ့အသံက နေရာရယူသွားလို့ပါပဲ။

ဒုတိယနေ့- ဒွန္ဒုယာက ထွက်ခွာသွားရတဲ့အခါ သူ့အတွက် အကြီးဆုံး ဒုက္ခရောက်တဲ့နေ့ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့မှာ ကောင်းမှုကုသိုလ် လုံလုံလောက်လောက်ပါသွားတယ် ဆိုရင် အဲဒီနေ့ဟာ သူ့အတွက် ဒွန္ဒုယာမှဝဋ်ကျွတ်ပြီး ရှေ့မှာ အီးဒ်ပျော်ရွှင်မှုသာ တွေ့ရမယ့်နေ့ဖြစ်တယ်။

တတိယနေ့- သူဟာ အလ္လာဟ်ရဲ့ရှေ့မှောက်ဝယ် စစ်ဆေးမေးမြန်းခံမယ့်နေ့ ဖြစ်တယ်။

“သုံးမျိုးနောင်တော်အလား”

မသေခင် လူအတွက် နောင်တော်သုံးမျိုးရှိတယ်။ အဲဒီအနက် ပထမနောင်တော်က သေသူနဲ့ လုံးဝခွဲခွာသွားပါတယ်။ အဲဒါက ဘယ်သူလဲ၊ သေသူရဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာပေါ့။ မသေခင်က သူ့နောက်ကိုယ်၊ ကိုယ့်နောက်သို့သူ ထပ်ချပ်မခွာ နေရာတကာ အတူပါလေ့ရှိတဲ့ ဥစ္စာနောင်တော်က သေတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်တည်း ကျော်ခိုင်းမျက်နှာလွှဲသွားတော့တယ်။

ဒုတိယနောင်တော်ဆိုတာ ဆွေမျိုးညာတိကာပေါ့။ သင်္ချိုင်းအထိတော့ အဖော်လုပ် ပို့ဆောင်ပေးကြတယ်။

တတိယနောင်တော်ကျတော့ သေသူနဲ့ အမြဲအတူရှိတယ်။ သေသူက ဂျန္ဓသံပဲရောက်ရောက်၊ ဂျဟန္ဓမံပဲရောက်ရောက် အမြဲအတူရှိမယ်။ အဲဒါက သေသူရဲ့ ကောင်းကျိုးနဲ့ ဆိုးကျိုးတွေပေါ့။ ကောင်းကျိုးက အလေးချိန်သာတယ်ဆိုလျှင် ထာဝရစည်းစိမ် ဂျန္ဓသံသို့စံမြန်းရမယ်။ ဆိုးကျိုးက သာစီးခဲ့တယ်ဆိုရင် ဂျဟန္ဓမံထဲကျခံရမယ်။

အလ္လာဟ်က အားလုံးကို ကောင်းကျိုးအဖြာဖြာပွားများနိုင်စွမ်း ပေးသနားတော်မူပါစေ။

(အာမီးန့်)

“ကံကြမ္မာကောင်း ဖူးစာရှင်”

သေချိန် မသိ တဲ့ ဘဝ တကယ် သေချိန် မှာ လွတ်မြောက်အောင်မြင်သွားသူဟာ ဖူးစာကောင်းဖြစ်ပါတယ်။ အကယ်၍ သေချိန်မှာ လွတ်မြောက်အောင်မြင်ခြင်း မရရှိခဲ့ဘူးဆိုရင်တော့ တကယ့် ကံကြမ္မာဆိုးရုံမက အမြဲ အတိဒုက္ခကြီးနဲ့ တွေ့ကြုံရမယ့်လူပါ။

လကွယ်ပြီးရင် မှောင်မိုက်ဖို့သာ ရှိပါတယ်။ ဒီတော့ “မသေခင် ဘာလုပ်သင့်လဲ” စဉ်းစားတွေးတောပေတော့။

اب تو گھبرا کے یہ کہتے ہیں کہ مر جائیں گے

مر کے بھی جین نہ پایا تو کدھر جائیں گے

(သေချိန်ကျမှ) ယခုတော့ ထိတ်လန့်စိုးရိမ်စဖွယ်နဲ့ ပြောရှာတယ်။ သေခါနီးပြီ၊ သေတော့မယ်။

သေပြီးနောက်လည်း ချမ်းသာရာမရခဲ့ရင်တော့ ဘယ် ကိုသွားဦးမှာလဲ။

အလ္လာဟ်က အားလုံးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက် တော်မူပါစေ။ (အာမီးန့်)

موت کی تیاری (မောသ်အတွက် အဆင်သင့်)

ဟင်ရယ်မော်လာနာပီးရ်ဇုလ်ဖကာရ်အဟ်မဒ် နပ်ကံရှ်ဗန်ဒီ
ဆွာဟ်ဗ်ဇာ် စာအုပ်။

کیا آپ موت کیلئے تیار ہیں (ဘာလဲ သေမင်းအတွက်
အဆင်သင့် လုပ်ပြီးပြီလား)

ဂျနားဗ်နိုဆာရ်အဟ်မဒ်ခါးနံဆွာဟ်ဗ်ဇာ် စာအုပ်။

ခလီဖဟ်မဂျာဇ် ဟင်ရယ်မော်လာနာ ကာရီဖသဟ်မုဟမ္မဒ်
ပါနီပသ်သီ(ရဟ်)

موت کی یاد (သေခြင်းတရားအား သတိခြင်း)

ဟင်ရယ်မော်လာနာ မုဟမ္မဒ်ဇကာရီယာ(ရဟ်)ဇာ် စာအုပ်။

စသော စာအုပ်များကို မှီငြမ်း၍ ပြုစုရေးသားအပ်တဲ့-

وَقَالَ جَبْرِئِيلُ يَا مُحَمَّدٌ
عَشْ مَا شِئْتَ فَإِنَّكَ مَيِّتٌ
وَأَحِبُّ مَنْ شِئْتَ فَإِنَّكَ مُفَارِقُهُ
وَأَعْمَلْ مَا شِئْتَ فَإِنَّكَ مَحْزَى بِهِ

★ ကိုယ်တို့အားလုံး(ﷺ)က အိုဟူသော(ﷻ)

“အသင်နေချင်သလောက်နေပါ။ တစ်နေ့တော့တကယ်သေရမယ်”

“အသင်ချစ်ခင်ချင်တဲ့သူကို ချစ်ခင်နှစ်သက်ပါ။ တစ်နေ့တော့ခွဲခွဲရပါမယ်”

“အသင်လုပ်ချင်ရာလုပ်ပါ။ တစ်နေ့တော့ အဲဒီရဲ့အစားပေးခြင်းခံရပါမယ်” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

☼ ချစ်သူကိုတွေ့ဆုံဖို့ ဒီထက်ပိုအခွင့်ကောင်း ဘယ်မှာရှိဦးမလဲ။

★ ရွှေပြားပေါ်ကရွှေစကား

☾ မင်္ဂလာအရှိဆုံး၊ အကျိုးအရှိဆုံးနဲ့ ကျက်သရေအရှိဆုံးအရာ။

◆ မိုးလင်းလို့ မိုးချုပ်ဖို့၊ မိုးချုပ်လို့ မိုးလင်းကိုစောင့်မျှော်မနေနဲ့။

☼ သိရအခက်ဆုံး၊ တွေးရအနက်ဆုံး

☼ အပြောတစ်မျိုးအလုပ်တစ်မျိုး၊ လူလေးမျိုးအကြောင်း စတဲ့အပြင်
မငြင်းဆန်နိုင်၊ လူတိုင်းနဲ့ဆိုင်တဲ့ကိစ္စအဝဝ တစ်ပုံတစ်ပင်ကြီး ဖတ်ရှုရပါမယ်။

♻️ ဘဝအတွက် သက်ထွက်နေ့တိုင် မေ့မထားနိုင် လို့သတင်းကောင်း
ပါးအပ်ပါကြောင်း...

သို့